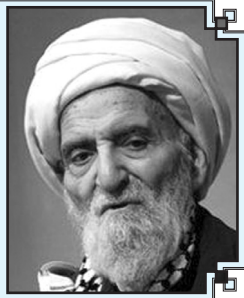

نگاهی به زندگی روحانی پارسا مرحوم حجت الاسلام شیخ مصطفی رهنما

صفحه ۲

هشدار امام!

«...دعواهای ما دعوائی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از دشمنان بیرون کنیم که دعوائی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعوا می‌کنیم...
دعوائی من و شما و همه کسانی که دعوا می‌کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سال سی و چهارم ♦ شماره ۱۱ ♦ شماره مسلسل ۱۴۵۹ ♦ نیمه اول مهر ماه ۱۳۹۲ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

با حضور حضرت آیت‌الله سبحانی صورت گرفت:

بهره‌برداری از فاز نخست حوزه علمیه بین‌المللی امیر المومنین (ع) رشت

صفحه ۳

علامه سید مرتضی
عسکری؛ مرزدار
مکتب اهل بیت (ع)

صفحه ۳

چهار شاخص جذب
استاد دانشگاه‌ها از
نظر حضرت آیت‌الله
شیرازی زنجانی

صفحه ۲

آیت‌الله مقتدایی:
بانکداری اسلامی،
در عمل محقق
می‌شود، نه در شعار

صفحه ۲

در گفتگوی استاد خسروشاهی
با مجله چشم انداز بررسی شد:
سلفی‌گری و
اخوان در مصر

صفحه ۴

راهیابی ۳ اثر بوستان کتاب به نمایشگاه بین‌المللی فرانکفورت

نگاهی به تاریخ و اندیشه حرکت‌های تونسی
و حرکت‌های اسلامی معاصر. مطالعه هر چهار
کتاب را که شامل اطلاعات وسیعی در این زمینه
است، همراه با ده‌ها عکس و سندی که برای
نخستین بار منتشر می‌شود، به علاقه‌مندان
مباحث تاریخ معاصر توصیه می‌کنیم.

* کتاب «سیر تحول کتاب مقدس» به تألیف
محمد شمس ۳۸۰ صفحه و با قیمت ۷۰۰۰
تومان راهی بازار نشر شده است.

کتاب مقدس یکی از پرنفوذترین، تأثیرگذارترین
و پر تیراژترین کتاب‌ها در طول تاریخ بشر بوده
است؛ به طوری که همه یا بخش‌هایی از آن به
بیش از ۹۰ درصد از زبان‌های دنیا ترجمه شده، به
علاوه، آثار فراوانی نیز درباره آن نوشته شده است.
از جمله به زبان فارسی که تاکنون قریب دویست
کتاب پیرامون کتاب مقدس به نگارش درآمده است،
اما نویسنده از وجود کتابی که عهده‌دار بحث درباره
سیر تحول کتاب مقدس باشد بی‌اطلاع است.

در این کتاب، چگونگی تدوین و شکل‌گیری
کتاب مقدس و انواع دست‌نوشته‌های عبری و
یونانی آن و همچنین نظریه‌های گوناگون درباره
منابع کتاب مقدس که عمدتاً توسط پژوهش‌گران
غربی باورمند مطرح و ارائه شده به تفصیل مورد
بحث قرار گرفته است. البته نظریات یهودی و یا
مسیحی فارسی زبان نیز لحاظ شده است.

درگذشت تأثیرانگیز

حجت الاسلام والمسلمین شیخ مصطفی رهنما

از پیشکامان مبارزات ملت ایران بر علیه رژیم ستمشاهی و از حامیان خستگی ناپذیر
مقاومت ملت فلسطین در برابر اشغال صهیونیستی را به همه مبارزان راه حق و
حقیقت و خانواده، بازماندگان و دوستان ایشان تسلیت گفته، همراه با ملت
قدرشناس ایران اسلامی در مراسم بزرگداشت آن مرحوم شرکت خواهیم نمود.

علی جنتی، سید علی اکبر محتمشی پور، محمد جواد حجتی کرمانی، سید هادی خسروشاهی،
حسین شیخ الاسلام، محمد شریعتی دهقانی، محمدرضا نوری شاهرودی، رسول جعفریان، سید
احمد موسوی، مصطفی بروجردی، جواد منصوری، مجتبی رحماندوست، سید محمدرضا آیت
اللهی، محمدعلی نورانی، اصغر محمدی، حسین علائی، عبدالله ناصری، جاوید قربان اوغلی،
حسین صادقی، اصغر قریشی، حسین جابر انصاری و سید محمود دعایی.

درآورد.

* کتاب «اخوان المسلمین چه می‌گویند
و چه می‌خواهند» نوشته استاد سید هادی
خسروشاهی در ۴۰۰ صفحه و با قیمت ۱۳۰۰۰
تومان به چاپ رسیده است.

حرکت‌های اسلامی که در این دو سال در
کشورهای عربی با عنوان «بیداری اسلامی» یا
«بهار عربی» در حال وقوع است، بسیاری را
به کنجکاوی واداشته که ریشه این حرکت‌ها
کجاست و احزاب و شخصیت‌های آن چه کسانی
هستند؟ اخوان المسلمین، حزب النهضة و احزاب
دیگر، چه اهداف و پیشینه‌ای دارند؟ و سؤال‌های
دیگری از این قبیل.

در میان عالمان شیعی، شخصیتی که از
حدود پنجاه سال پیش با علاقه و پشت‌کار
ستودنی، با کشورهای اسلامی و تمامی رهبران
مبارز آن، رابطه فعال داشته و دارد، استاد سید
هادی خسروشاهی است. ایشان با پژوهش و
اندیشه‌ورزی، اطلاعات دست اول و گسترده‌ای
را با قلم روان، در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد.
مؤسسه بوستان کتاب درباره حرکت‌های
اسلامی معاصر و بیداری اسلامی از ایشان چهار
کتاب را چاپ کرده است: اخوان المسلمین چه
می‌گویند و چه می‌خواهند؟، بیداری اسلامی
در تونس و راشد الغنوشی، اسلام سیاسی

خبرگزاری رسا: سه عنوان از آثار بوستان
کتاب، به شصت و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی
فرانکفورت که بزرگ‌ترین نمایشگاه صنعت
جهانی نشر است و در نیمه اکتبر هر سال برگزار
می‌گردد راه یافت.

کارشناس ارتباط با مراکز علمی بوستان
کتاب، ضمن اعلام این خبر گفت: «نمایشگاه
کتاب فرانکفورت، یک نمایشگاه ۵ روزه است
که در اکتبر هر سال (۱۶ - ۲۱ مهرماه) در
مرکز نمایشگاهی شهر فرانکفورت در آلمان
برگزار می‌شود و امسال، در میان آثار ارائه شده
از ایران ۳۰ اثر از بوستان کتاب به این نمایشگاه
راه یافته است.»

مهدی محدثی افزود: «در طول مدت برگزاری
نمایشگاه، حدود هفت هزار ناشر، از بیش از ۱۰۰
کشور جهان حضور دارند که ایران اسلامی نیز با
آثار خود، در این میان می‌درخشد. در میان آثاری
که از کشور ایران به نمایشگاه مزبور راه پیدا کرده
اند، سه عنوان کتاب نیز از موسسه بوستان کتاب،
به آن نمایشگاه راه پیدا کرده اند که عبارتند از:
«حدیث آفتاب (سیری در حیات فقهی، سیاسی و
اخلاقی مقام معظم رهبری)»، «اخوان المسلمین
چه می‌گویند و چه می‌خواهند»، «سیر تحول
کتاب مقدس».

معرفی اجمالی آثار انتخاب شده نمایشگاه بین‌المللی فرانکفورت:

* کتاب «حدیث آفتاب» به قلم مرتضی
یقینی پور در ۲۸۴ صفحه و با قیمت: ۱۲۰۰۰
تومان منتشر شده است.

نظریه ولایت فقیه، رهبری حکومت اسلامی
در عصر غیبت امام عصر عجل الله تعالی شریف
را از آن فرزاندانی می‌داند که در سه حوزه مهم
و کلیدی «فقهت»، «سیاست» و «اخلاق»
از بزرگان و برگزیدگان باشد. «حدیث آفتاب»
تلاش دارد تا با استناد به منابع معتبر و در ضمن
ساختاری جامع و منظم و با زبانی روان و رسا،
گوشه‌هایی از زندگانی فقهی، سیاسی و اخلاقی
رهبر معظم انقلاب اسلامی را به رشته تحریر

دکتر احمدی:

«سمت» ۱۷۰۰ عنوان کتاب برای دانشجویان چاپ و منتشر کرد

حجت‌الاسلام والمسلمین احمدی رئیس
سازمان سمت و عضو شورای عالی انقلاب
فرهنگی اعلام کرد: سازمان سمت از سال ۶۴
تاکنون ۱۷۰۰ عنوان کتاب با ۳۳ میلیون نسخه
برای دانشجویان سراسر کشور چاپ و توزیع
کرده است.

دکتر احمدی در گفتگو با خبرنگاران با تشریح
وظایف و کارکردهای سمت با اعلام این خبر
اضافه کرد: ۳۰۰ عنوان کتاب دیگر هم در مرحله قرارداد، حروف‌چینی،
نمونه‌خوانی، نشر و پخش قرار دارد و ما امیدواریم در سال ۹۳ انتشار دو
هزارمین عنوان کتابمان را جشن بگیریم.
وی با اعلام این که چاپ و انتشار این تعداد کتاب با کیفیت کاری بسیار
سخت و طاقت‌فرسا بوده است، گفت: ارایه کتاب به موقع و ارزان یک سوم
تا نصف قیمت کتاب‌های دیگر و توزیع آن در تمامی نقاط نشاندنده جایگاه
والای سمت در ترویج علم در کشور است.

دکتر احمدی با تأکید بر این مطلب که سمت هم‌اکنون در جایگاهی
قرار گرفته است که به دانشگاه نگاه می‌کند که چه نیازی دارد، افزود: در
سازمان سمت نگاه خاص به متون اسلامی مانند فقه و اصول وجود ندارد
بلکه با رشته‌های دیگر مانند باستان‌شناسی، موسیقی و هنر، تربیت بدنی و زبان
کشورهای مختلف سر و کار دارد که امری بسیار بسیار سنگین است.

وی یکی دیگر از ویژگی‌های سمت را جلوگیری از انحراف دانشجویان ذکر
کرد و گفت: یکی از اهداف ما این است که انتشارات سمت منجر به اختلافات
قومی و مذهبی در کشور نشود و به همین منظور برای اهل سنت چند کتاب
توسط اندیشمندان اهل سنت چاپ و منتشر کرده‌ایم.

دکتر احمدی با تأکید بر این که سازمان سمت کمترین یارانه را از دولت
گرفته است، گفت: دولت فقط این ساختمان و تجهیزات آن را به ما داده است
این در حالی است که ما ۶۰ میلیارد تومان یارانه ناپیدا به دانشگاه‌ها داده‌ایم و
هیچ جا هم نگفته‌ایم.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به این که خیلی از افراد فکر
می‌کردند که در کشور اسلام طالبانی، جمود و تعصب حاکم شود و برخی
نیز می‌گفتند که شاهنامه نباید در دانشگاه‌ها تدریس شود، گفت: خوشبختانه
انتشارات سمت تمامی این گمانه‌زنی‌ها را از بین برد و تفسیر کتاب شاهنامه
را ما به دکتر کزازی از استادان بزرگ کشور دادیم و ایشان هم آن را در ۹
جلد منتشر کرد.

وی تأکید کرد: من بارها از قول دانشمندان روس گفتم که هر کشوری که
تاریخ گذشته ندارد، آینده هم ندارد، مگر ما می‌توانیم گذشته خود را نادیده بگیریم
بر این اساس کارهای سمت تأثیر شگرف سیاسی هم در جهان داشته است.

دکتر احمدی در خصوص بازنگری در منابع علوم انسانی گفت: بازنگری در
برنامه‌ها و سرفصل‌های علوم انسانی در شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شورای
تحول انجام می‌شود و در سازمان سمت هم بازنگری به دو صورت تجدیدنظر عادی
که بعد از بازخورد این کتاب‌ها در دانشگاه‌ها انجام می‌شود و در صورت دوم اجرای
بازنگری شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای تحول در سمت است.

دکتر احمدی در پاسخ به این پرسش که تاکنون سمت چند کتاب تألیفی
استادان ایرانی را برای دانشگاه‌های خارجی ترجمه کرده است، گفت: تاکنون ۴۰
عنوان کتاب ایرانی که همه آن‌ها تألیفی است به زبان روسی، ۱۶ عنوان کتاب در
حوزه عربی ترجمه شده است و ۱۰۰ کتاب هم برای ترجمه در دست اقدام داریم.
دکتر احمدی در پایان با انتقاد شدید از نشر غیرمجاز کتاب‌های سمت
توسط دزدان حرفه‌ای و گروه‌های مافیایی گفت: هم‌اکنون سازمان‌های مافیایی
دارند به صورت غیرقانونی اقدام به چاپ کتاب‌های سمت و سایر انتشاراتی‌ها
می‌کنند که برای برخورد با آن نیازمند عزم ملی هستیم.

وی اضافه کرد: ما مثل افراد و شرکت‌هایی که در معرض تاراج دزدهای
گوناگون در اقصی نقاط کشور قرار گرفته‌اند، هستیم که کتاب‌های ما و ناشران
دیگر را برخلاف قانون تکثیر می‌کنند و واقعاً درمانده‌ایم که چگونه با این
زدی‌ها برخورد کنیم، البته بهترین روش آن است که در خرید این کتاب‌ها
مخاطبان توجه کنند که کتاب خریداری شده دزدی نباشد.

چهار شاخص جذب اساتید دانشگاه‌ها از نظر حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی، در دیدار سرپرست وزارت علوم با اشاره به اهمیت علم‌آموزی در اسلام، گفتند: اسلام به سه مسئله دین، علم و اخلاق اهمیت بسیار می‌دهد و روایات و آیات نیز ما را به این سه امر، فرا می‌خواند.

ایشان افزودند: انسان برای رسیدن به کمال به این سه عنصر نیازمند است، ولی اگر بخواهیم از بین این عناصر یکی را به عنوان مهمترین عنصر ذکر کنیم، قطعا دین بر آن دو مسئله ارجحیت دارد.

ایشان در ادامه با تاکید به ویژگی‌های دین و علم، افزودند: اگر انسان دارای مسئولیتی بوده، عالم هستی را در این دنیای محدود خلاصه کند و اعتقادی به عوامل دیگر و غیب نداشته باشد، قطعا در کار او تاثیر خواهد داشت و او را از انسانی که معتقد به خدا، عالم غیب و معنویت است، در بسیاری از مسایل متمایز خواهد کرد. این مرجع تقلید تاکید کردند: علم و اخلاق نباید از هم جدا شوند؛ زیرا وجود آنها در کنار هم، زمینه رشد و تکامل را فراهم می‌سازد؛ بنابراین بسیار مهم است که دانشگاه‌های ما هم علمی و هم اخلاقی باشند.

ایشان خاطرنشان کردند: باید افرادی در دانشگاه برای تربیت دانشجویان به کار گرفته شوند که خدا، معاد و دین را باور داشته، در ادامه اخلاق مدار هم باشند تا بتوانند نسلی علمی - اخلاقی به جامعه تحویل دهند.

حضرت آیت‌الله شبیری زنجای با تقدیر از رویکرد مسئولان کشور به دین و علم، اظهار کردند: این کار قطعا در مسیر رضایت خداست و کاری که برای خدا انجام شود، طبق وعده الهی، مشمول نصرت نیز خواهد شد. معظم له با تقدیر از مسئولینی که به دنبال احیای دین در جامعه هستند، گفتند: مراجع عظام تقلید، علما و دلسوزان دین، همگی برای مسئولین دعا می‌کنند.

آیت‌الله مقتدایی :

بانکداری اسلامی، در عمل محقق می‌شود، نه در شعار

آیت‌الله مرتضی مقتدایی، در دیدار مدیرعامل و برخی از روسای شعب بانک مهر اقتصاد قم، از اجرایی نشدن کامل بانکداری اسلامی در کشور انتقاد کرد و اظهارداشت: در مورد بانکداری اسلامی، در کشور بسیار سخن شنیده‌ایم، ولی در عمل آن طور که باید محقق نشده است.

وی، با اشاره عقوبت ربا خواری، افزود: ربا در قرآن کریم، در ردیف اعلان جنگ با خدا قرار داده شده و در آیات و روایات تا این حد مورد نکوهش قرار گرفته است، اما متأسفانه می‌بینیم که در کشور اسلامی رایج است و مسئولین ذیربط در این زمینه به تعهدات خود عمل نمی‌کنند.

عضو جامعه مدرسین حوزه تاکید کرد: مردم ما مردمی متدین، دیندار و علاقه‌مند انجام کارهای دینی و حلال هستند که در زمینه بانکداری نیز این مهم صدق می‌کند. عضو خبرگان رهبری همچنین با تاکید بر ترویج بانکداری اسلامی در جامعه و بهره‌گیری از ظرفیت حوزه های علمیه و روحانیون در این زمینه، ابراز داشت: باید با استفاده از ظرفیت‌های حوزه، نظام بانکداری اسلامی در بانک ها اجرایی شود.

وی در ادامه با ابراز رضایت از فعالیت های انجام شده در بانک مهر اقتصاد، گفت: این که در بانکی تلاش می شود تا با استفاده از ظرفیت علمای دین، در راستای اجرای عقود کاملاً اسلامی و واقعی گام برداشته شود، امری پسندیده است و باید اقدامات انجام شده را به اطلاع مردم هم برسانید؛ چرا که بسیاری از هموطنان دوست دارند با بانکی همکاری داشته باشند که بر محور دین گام بر می‌دارد.

با حضور حضرت آیت‌الله سبحانی صورت گرفت:

بهره برداری از فاز نخست حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت

یک مجاهد در راه خدا بود که در راه نجات دین جانش را از دست داد و به شهادت رسید.

رئیس دفتر مقام معظم رهبری درپایان با اشاره به احداث حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) گفت: این حوزه علمیه و این بنای عظیم که توسط آیت‌الله قربانی نماینده ولی فقیه در گیلان احداث گردید یک پایگاهی برای امام عصر (عج) است و یقیناً با عنایات آن حضرت در آینده‌ای نه چندان دور ساراه، حزین‌ها و... از این پایگاه برخوردار خواهند خاست.

در ادامه مراسم پیام لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی توسط نماینده مردم آستانه اشرفیه در مجلس شورای اسلامی قرائت گردید.

در بخشی از پیام رئیس مجلس شورای اسلامی آمده است: «استان گیلان به عنوان پایگاه بزرگ و با عظمت تشیع و کانون تربیت علماء، فضلاء، شخصیت‌های برجسته و ممتاز در شمال کشور همواره نقشی بی‌بدیل در نشر و ترویج دین مبین اسلام داشته است» در ادامه پیام دکتر لاریجانی آمده است: «افتتاح حوزه علمیه امیرالمومنین(ع) رشت به عنوان بزرگترین حوزه علمیه در خاورمیانه، سند درخشان و گرانبگی است که ارادت و عشق مردم این خطه از ایران به فرهنگ اهل بیت(ع) و معارف دینی را نشان می‌دهد».

وی افزود: به طور یقین ساخت و راه اندازی این مرکز عظیم دینی و فرهنگی کشور حاصل تلاش و اهتمام شخصیت برجسته و روحانی گرانقدر آیت‌الله زین العابدین قربانی نماینده محترم ولی فقیه در استان گیلان بوده است این اقدام ارزشمند و ماندگار ایشان در تاریخ اسلامی و مذهبی کشور همچون نگینی درخشان باقی خواهد ماند.

مهدی مجرد، مدیر اجرایی پروژه حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت که تلاش‌های فراوانی در به بهره‌برداری رساندن این پروژه در مدت ۳۰ ماه انجام داد نیز در این مراسم گزارشی از چگونگی ساخت این حوزه ارائه نمود.

وی گفت: استان گیلان خاستگاه مکتب شیعه در جهان است و لذا به منظور اعتلای نام بزرگان و عالمان و نیز پرورش مردانی بزرگ، این حوزه عظیم احداث و الحمدلله امروز بعد از ۳۰ ماه تلاش، فاز اول آن با حضور حضرت آیت‌الله سبحانی یکی از مراجع عظام تقلید و شخصیت‌های بزرگ حوزوی، علمی و اجرایی کشور به بهره‌برداری رسید.

مجرد خاطرنشان کرد: این حوزه در زمینی به وسعت ۴۰ هکتار که مربوط به سازمان مسکن و شهرسازی بود و دارای سند رسمی است با زیربنای ۷۱ هزار متر مربع در دست احداث می‌باشد که فاز اول آن با ۲۵ هزار متر مربع به بهره‌برداری می‌رسد.

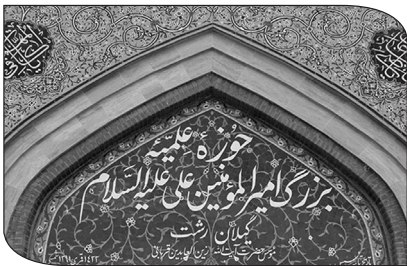
وی فاز نخست را شامل اتاق‌های اساتید، کلاس‌های درس، سالن کنفرانس به ظرفیت ۱۵۰۰ نفر، رستوران و سلف سرویس همراه با آشپزخانه صنعتی و مدرن به گنجایش ۲۵۰۰ نفر، نمازخانه، وضوخانه، قرائت خانه، خوابگاه‌های مجهز، دارالشفای مترائ ۵۰۰ مترمربع، واحدهای مسکونی اساتید و... ذکر کرد.

مدیر پروژه حوزه علمیه بین‌المللی امیر المومنین(ع) رشت در خصوص تامین منابع مالی ساخت این حوزه گفت: الحمدلله مردم خوب استان که مردمانی ولایتمدار و علاقمند به اهل بیت(ع) هستند کمک‌های خوبی در این راستا اهدا نمودند ضمن اینکه به جهت تامین منابع مالی، یکی از وسیعترین و مدرنترین جایگاه سی ان جی کشور را در مجاورت این حوزه احداث نمودیم بطوری که مشکل سوخت گیری خودروهای شهر را به نحو چشمگیری مرتفع نموده و نیز ساخت مجتمع آدینه که بزرگترین پشتوانه مالی حوزه از ابتدا تاکنون بوده را در دست ساخت داریم که به لطف خدا از پیشرفت فیزیکی خوبی نیز برخوردار می‌باشد.

مجرد در پایان از همه مردم ولایتمدار گیلان، روحانیون، مسئولان و تمامی کسانی که در ساخت حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت کمک و مساعدت نمودند تقدیر و تشکر بعمل آورد.

فلسفی، کلامی، جهادی و... زیادی داشت که متأسفانه حق این بزرگان ادا نشده است.

آیت‌الله قربانی خاطرنشان کرد: بعد از برگزاری کنگره‌های عبدالرزاق و حزین لاهیجی، برای برگزاری کنگره سوم خدمت مقام معظم رهبری رسیدم و عرض

کردم که می‌خواهم کنگره سوم را برگزار نمایم که ایشان جملهای فرمودند که این جمله نشانه عظمت گیلان و پرورش یافته‌های این استان است. وی افزود: مقام معظم رهبری فرمودند که اگر شما ۲۰۰ سال و هر سال یک کنگره برای یکی از عالمان بزرگ استان تان بگیرید باز هم نمی‌توانید حق علمای استان را ادا نمایید. نماینده ولی فقیه در گیلان تصریح کرد: استان گیلان در طول تاریخ همواره از لحاظ علم، فرهنگ، ادب، دیانت، مرجعیت، فقاہت، عرفان، اصول و... تاثیر گذار بوده است.

موسس حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت در ادامه در خصوص انگیزه احداث این حوزه بزرگ اشاره کرد و گفت: استان گیلان از داشتن یک مدرسه‌ای که ۱۰۰ طلبه داشته باشد محروم بود و مدارس هم که از گذشته برای ما مانده بود غالباً مخروبه و غیر قابل استفاده بود اگر چه مرحوم احسانبخش بعضی از مدارس را تجدید بنا کردند اما آن مدرسه‌ای که بتواند چند صد طلبه را پرورش دهد در استان وجود نداشت بخصوص

در این زمان که آسیای میانه آزاد شده و از کمونیست نجات یافته بودند در این شرایط نیاز بود مدرسه‌ای برای تربیت طلاب و مبلغ دینی جهت اعزام به مناطق یاد شده، احداث گردد و لذا به فکر احداث حوزه‌ای افتادم که بتواند حداقل ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ طلبه داشته باشد.

وی افزود: در شروع کار همه می‌گفتند که این کار مقدور نیست اما الحمدلله خداوند متعال، مراجع عظام، مردم عزیز، خبرین و دولت نیز کمک کردند و امروز شاهد بهره‌برداری این پروژه عظیم هستیم تا انشاءالله نقش تاثیر گذار گیلان را تداوم بخشیم.

امام جمعه رشت تصریح کرد: نقش تاثیرگذار گیلان در جهان و تاریخ اسلام با بهره‌برداری از حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت تداوم پیدا خواهد کرد. آیت‌الله قربانی موسس حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت در پایان با بیان اینکه رسالت ما ایجاب می‌کند که تداوم بخش راه سلف صالح باشیم افزود: الحمدلله با افتتاح این حوزه علمیه، بخشی از رسالت خود را انجام داده و امیدواریم با اتکال به کمک‌های خداوند بزرگ، روحانیت، مدیران و مسئولان این رسالت را به اتمام برسانیم.

در ادامه مراسم حجت الاسلام والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری نیز در سخنانی کوتاهی با گرامیداشت یاد و نام روحانی شهید میرزا کوچک خان گفت: میرزا کوچک خان یک روحانی و

فاز نخست حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت که یکی از بزرگترین، مدرنترین و مجهزترین حوزه‌های علمیه در منطقه خاورمیانه است طی مراسمی افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

در مراسم بهره‌برداری از این پروژه عظیم که حضرت آیت‌الله سبحانی یکی از مراجع عظام تقلید، آیت‌الله زین العابدین قربانی، نماینده ولی فقیه در گیلان و امام جمعه رشت، حجت الاسلام والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری و جمع کثیری از شخصیت‌های علمی، حوزوی و اجرایی کشور و استان حضور داشتند، حضرت آیت‌الله سبحانی در سخنانی با بیان حدیثی از امام جعفر صادق(ع) گفت: هر مدیری که آشنا به شرایط زمان باشد غافلگیر نمی‌شود و لذا اگر عالم و مدیری بداند که در جهان چه شرایطی حاکم است بابد شرایط را طبق آن تغییر دهد تا مشکلی ایجاد نشود. حضرت آیت‌الله سبحانی به ساخت حوزه‌های علمیه در دوران ائمه معصومین(ع) اشاره کرد و گفت: قبل از دوران امام محمد باقر(ع) شرایط در آن زمان اجازه نمی‌داد که ائمه ما حوزه‌هایی را تاسیس کنند اما در زمان امام باقر(ع) به بعد حوزه‌هایی تاسیس شد و اسلام را حفظ کردند.

وی ساخت حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) را یک نوع تجلی حدیث خواند و گفت: مسلمانان کشورهای منطقه از قید و بند آزاد شده و به دنبال اسلام واقعی می‌گردند و لذا شما باید آمادگی کامل را داشته باشید تا این افرادی که از کشورهای منطقه می‌آیند و از اسلام واقعی اطلاعی ندارند اطلاعات درست به آنها داده تا اسلام واقعی را به آنها بشناسانیم. این مرجع تقلید تاکید کرد: بر خلاف تبلیغات رضاخانی که علیه اسلام و روحانیت شده بود، اسلام طرفدار علم و دانش است و دین اسلام به فرهنگ، علم و دانش اهمیت فراوانی می‌دهد.

حضرت آیت‌الله سبحانی در ادامه به ولایت مداری مردم گیلان اشاره کرد و گفت: اولین نقطه‌ای که ولایت را بصورت گسترده پذیرفتند مردمان این منطقه است و حکومت آل علی و زید در این منطقه بوده است.

وی تاکید کرد: وجود امامزاده‌های متعدد در استان گیلان نشانه ولایت پذیری مردم این منطقه است.

این مرجع تقلید در ادامه با اشاره به تخریب آثار اسلامی توسط وهابی‌ها گفت: گروه‌های وهابی افرادی نادان و بی‌خردانی هستند که تمام آثار اسلامی را از بین می‌برند تا دیگر اثری از اسلام باقی نماند، بنام توحید، آثار توحید را از بین می‌برند.

آیت‌الله سبحانی با بیان اینکه تربیت یافتگان حوزه‌های علمیه، توحید واقعی را برای مردم تبیین خواهند کرد افزود: یکی از درس‌هایی که باید در حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) تدریس شود، درس ولایت است.

حضرت آیت‌الله سبحانی در پایان سخنانش از آیت‌الله قربانی موسس حوزه علمیه بین‌المللی امیرالمومنین(ع) رشت به جهت احداث این بنای عظیم جهت تربیت عالمان دینی تقدیر و تشکر بعمل آورد.

آیت‌الله قربانی نماینده ولی فقیه در گیلان و امام جمعه رشت نیز در این مراسم در سخنانی ضمن تقدیر از حضور آیت‌الله سبحانی مرجع عظام تقلید، حجت الاسلام والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری و دیگر شخصیت‌های حاضر در مراسم گفت: با افتتاح این حوزه علمیه یکی از آرمان‌های بزرگم در زندگی تحقق یافته است.

امام جمعه رشت در ادامه با اشاره به نقش بی‌بدیل و تاثیرگذار گیلان در ایران و جهان گفت: گیلان علیرغم وسعت کوچکش، نقش تاثیرگذاری در تاریخ ایران و جهان داشته و دارد که کمتر استانی چنین جایگاهی را دارد. وی افزود: استان گیلان ۶۰۰ سال قبل از تولد پیامبر اسلام (ص) انسانهای فرهیخته‌ای چون یوحنا دیلمی داشت که جزو حواریون بود و بعد از ظهور اسلام نیز شخصیت‌های علمی، ادبی، ریاضی، فقهی،

حجت الاسلام شیخ مصطفی رهنما در اسفند سال ۱۳۰۴ شمسی در خانواده‌ای روحانی در کرمانشاه متولد شد. پدر وی، حاج شیخ عبدالحسین قاضی زاده اصالتا تبریزی بود که او را به خاطر مبارزه علیه رضاخان، در سال ۱۳۱۹ شمسی با تزریق آمپول هوا به شهادت رساندند.

جد شیخ مصطفی، میرزا عبدالله آقا تبریزی، قاضی تبریز بود که در کرمانشاه اقامت گزید. مادر وی خانم سیده صدیقه بیگم واحدی، دختر آیت الله آقا سید محمدرضا واحدی قمی از علمای دین و از خاندان معروف بود.

در کتاب خاطرات شیخ مصطفی از قول وی در این باره چنین نقل شده است: من در دوران کودکی و نوجوانی، سال‌هایی را در مکتب خانه ها و مدارس جدید به تحصیل پرداختم. «در سال ۱۳۱۹، در سنین ۱۵ – ۱۴ سالگی از کرمانشاه به قم رفتم. در مدرسه رضویه دروس مقدماتی را خواندم. به هر حال مدت اقامت من در حوزه قم چندان به درازا نکشید، شاید از یک سال هم کمتر شد که تصمیم گرفتم به حوزه علمیه نجف بروم. پس از ورود به عراق به کربلا و منزل آیت الله العظمی آقا سیدحسین قمی رفتم.

از استادان من در نجف، آیت‌الله آقا سیدمحمدشاه‌رودی از مراجع عظام، آقا سیدیحیی یزدی و برخی دیگر بودند که من در محضر آنان دروس حوزوی را تا سطح و خارج خواندم. از عناصر مبارز حوزه نجف در این دوران می توان از آیت الله میرزا محمد تهرانی از شاگردان مستقیم میرزای بزرگ و نیز از سیدمجتبی نواب صفوی نام برد. من به این جریان تمایل زیادی داشتم، زیرا با نواب در مدرسه نجب هم‌کلاس بودم.»

مرحوم شیخ رهنما در بخشی دیگر از خاطرات خود اشاره می کند: «حوزه‌های علمیه در تابستان تعطیل است. از این رو من به ناچار با تجربه گرمای شدید هوا در نجف، تابستان به کرمانشاه بر می گشتم. در سال ۱۳۲۷، بعد از گذراندن تعطیلات تابستان که مجددا عازم عراق و نجف بودم در مرز ایلام دستگیر شدم. بعد از دستگیری مرا به کرمانشاه بردند و سرباز مشغول خدمت شدم.

«بعد از طی دوره (دو ساله) سربازی در کرمانشاه، در سال ۱۳۲۹، در ۲۵ سالگی تصمیم گرفتم به تهران مهاجرت کنم. مهمترین دغدغه خاطر من در آن سال ها، مسأله فلسطین بود که نجات آن را منوط به اتحاد مسلمین می دانستم.»

علامه عسکری را به دلیل شیوه نوین در دفاع از مبانی تشیع و راه‌اندازی چندین مرکز اسلامی به حق «مرزدار مکتب اهل بیت(ع)» نامیده‌اند.

صدر الدین فلاح: در هجدهم جمادی‌الثانی ۱۳۳۲ هجری قمری هم‌زمان با بهار ۱۲۹۳ شمسی در شهر سامرا و در خانواده‌ای روحانی و ایرانی‌تبار پسری به دنیا آمد که نامش را مرتضی گذاشتند؛ او خود در این باره می‌گوید: «سلسله نسب ما به حضرت امام محمدباقر(ع) بر می‌گردد و جداعلامی ما از مدینه به سبزوار مهاجرت کرده‌است. مرحوم علامه مجلسی اجداد ما را از سبزوار به ساوه دعوت و آنها را به عنوان شیخ‌الاسلام آنجا تعیین می‌کند. جد ما مرحوم سید اسماعیل شیخ الاسلام از ایران به نجف مهاجرت کردو فرزندش که پدرم باشد از نجف به سامرا رفت».

شرح این دوره از زندگی علامه عسکری از زبان خودش شنیدنی است: «با اینکه در طفولیت یتیم شدم در ده سالگی که مرا به طبلگی سپردند، خواندن و نوشتن به زبان عربی و فارسی را به خوبی می‌دانستم. از همان آغاز کتابخوانی، به مطالعه کتاب‌های سیره و تاریخ پیامبر(ص) و اصحاب و فتنه‌های صدر اسلام و سفرنامه‌ها مثل سفرنامه ابن جبیر و ابن بطوطه و سفرنامه‌های اروپائیان به مشرق زمین علاقه داشتم و داستان استعمار استعمارگران را نسبت به کشورهای اسلامی دنبال می‌کردم مثلاً رساله دخانیه را که نوشته یکی از شاگردان میرزای شیرازی بود در حالی که هنوز خطی بود در کتابخانه جدم خواندم».

پس از آن علامه عسکری در سن ۱۸ سالگی عازم ایران و شهر قم شد تا در سطوح عالی حوزوی مشغول به تحصیل شود.

سید مرتضی در قم از محضر اساتید برجسته‌ای

نگاهی به زندگی روحانی پارسا مرحوم حجت الاسلام شیخ مصطفی رهنما

جمع آوری کمک های مالی مردم برای فلسطین بخشی از تلاش های شیخ مصطفی رهنما در آن سال ها بود که خود در این باره در خاطرات گفته است:

«این تکاپو باعث شد که به تدریج به عنوان یکی از پیشگامان حمایت از فلسطین مطرح شوم. بطوریکه وقتی در سال ۱۳۴۴ به نجف رفته بودم، بعد از دیدار با امام خمینی(ره)، در ضمن ورود به صحن موسی بن جعفر(ع) در کاظمین، در کتابخانه آنجا، کتاب کوچکی به نام «ایران فی براصون الصهیونیه» یعنی «ایران در چنگال های صهیونیسم» دیدم. در این کتاب از من، نواب صفوی و آیت الله اباذری عراقی به عنوان پیشگامان مبارزه برای نجات فلسطین در ایران نام برده شده بود. من خلاصه آن کتاب را ترجمه و بعدها در ایران چاپ و منتشر کردم. یکی از اقداماتم در همان اوایل، صدور اعلامیه به همراه آیت الله طالقانی و آیت الله میرزا خلیل کمره ای در اعتراض به اقدام حکومت پهلوی مبنی بر به رسمیت شناختن دولت اسراییل بود.» شیخ مصطفی رهنما در خاطرات خود به مسأله اتحاد مسلمنان به عنوان دغدغه مهم خود اشاره کرده و می افزاید: «برای طرح این موضوع به فکر انتشار مجله ای افتادم. مجله «حیات مسلمین» را در سال ۱۳۲۹ به نام حاج سیدابوالفضل برقی گرفتم. در این مجله از همان شماره نخست، مقامات متعدد و مفصلی درباره اتحاد مسلمنان و مسأله فلسطین نوشتم. کار مجله را مدتی قبل از نخست وزیری مرحوم مصدق شروع و بعدها علی رغم چند بار توقیف، تا ۲۵ شماره منتشر کردم.»

«ماجرای تشکیل «جمعیت مسلم آزاد» به سفر ما به عراق در سال ۱۳۳۰ بر می گردد. هدف این بود که با تشکیل این جمعیت در میان کشورهای اسلامی، تحرکی ایجاد کنم و شیعه و سنی متحد شوند. لذا مرانامه آن را به زبان های عربی و فارسی در هشت اصل و چند تبصره نوشتم.

در پی تشکیل این جمعیت و هم زمان با وقایع چندی برای مسلمنان شمال آفریقا و شرق آسیا بود که اقدام به صدور اعلامیه هایی در حمایت از مسلمنان، مثل انقلابیون الجزایر نمودم.

در همین راستا به چاپ و نشر کتابی با عنوان «الجزایر» نیز اقدام کردم که سفیر الجزایر در ایران،

سفیر الجزایر در عراق و حتی نخست وزیر موقت الجزایر فرحت عباس طی مکاتباتی از من تشکر کردند.

این فعالیت ها موجب عکس العمل ساواک شد. ساواک

در سال ۱۳۳۷ به من پیشنهاد کرد گزارش فعالیت های خود در ارتباط با سفارتخانه های کشورهای اسلامی را به طور محرمانه برای آن سازمان بفرستم. آنها سه روز به من مهلت دادند ولی من برای رهایی از این تهدید، با لباس مبدل (کت و شلوار) به عراق فرار کردم.»

فعالیت های سیاسی و مبارزاتی شیخ مصطفی و حتی دستگیری و بازداشت او از دید بعضی مراجع عظام تقلید نیز پنهان نبود.

شیخ مصطفی در این باره می گوید: «روزی حاج احمد، پیشکار آیت الله بروجردی وی را پریشان خاطر می بیند، می پرسد: آقا چه شده، شما این طور نگران هستید؟ آیت الله بروجردی می گوید: شنیده ام آقا شیخ مصطفی رهنما را زندانی کرده اند.»

عکس العمل و اعلام مواضع درباره برخی رویدادها و تحولات بزرگ جهان، به خصوص عالم اسلام، در سطح بین المللی و نیز منطقه ای از جمله تلاش ها و فعالیت های شیخ مصطفی رهنما در خلال مبارزات دوران ستم شاهی بود.

حضور و مشارکت در برخی کنفرانس ها و نشست های اسلامی و آزادی بخش، رایزنی با بعضی سفرای کشورهای اسلامی، ارسال نامه های اعتراض آمیز به سازمان ها و مجامع بین المللی در خصوص سکوت و یا تساهل و تسامح آنها نسبت به بعضی حوادث جهانی و منطقه ای موجب شده بود تا شیخ مصطفی رهنما به یک فعال سیاسی برخوردار از حس مسوولیت پذیری در برابر رویدادهای سیاسی مطرح شود.

این تلاش ها حتی حساسیت جدی سازمان اطلاعات و امنیت رژیم شاهنشاهی (ساواک) را برانگیخت؛ آنچنان که شیخ مصطفی را تحت مراقبت و کنترل شدید قرار دادند و رفت و آمدهای او را به شدت تعقیب می کردند. درباره فعالیت های سیاسی و انقلابی شیخ مصطفی رهنما و مبارزات او علیه دستگاه سطلطی، ساواک در آذر سال ۱۳۴۳، گزارشی میسوطی مبنی بر تهیه دستگاه چاپ، صدور اعلامیه به نام جمعیت مسلم آزاد، موضع علیه دولت اسراییل و نیز مصونیت مستشاران آمریکایی در ایران تهیه کرد.

علامه سید مرتضی عسکری؛ مرزدار مکتب اهل بیت(ع)

ثابت کردم. پس این طور نیست که جواب داده نشده باشد، علما جواب داده‌اند؛ آیت‌الله مکارم و آیت‌الله سبحانی جواب می‌دهند، بنده هم جواب می‌دهم».

نگرش تازه به منابع حدیثی و تاریخی و پایه‌گذاری مکتب فکری جدیدی در عرصه پژوهش‌های علمی همراه با مشی عالمانه، شیوه اصلی کار علامه عسکری را تشکیل می‌داد. وی به مدد همین روش توانست آثاری بسیار گرانبها را به مجامع علمی اسلامی عرضه کند.

طرح موضوعات ابتکاری شناساندن مکتب خلفا و مکتب اهل بیت(ع) با تکیه بر طرح مسائلی چون وحی قرآنی و وحی بیانی، مقایسهٔ تطبیقی دو مکتب از طریق استناد به معتبرترین مصادر و منابع مورد قبول شیعه و سنی جزء ابتکارات علامه عسکری بود و همین امر سبب شد بسیاری از موضوعات اختلافی تاریخی برای همیشه حل شوند.

علامه عسکری با تحقیقات نوین خود در حوزه‌ی قرآن، حدیث و تاریخ، تحولی در این زمینه‌ها به وجود آورد؛ آثار این دانشمند بزرگ شیعه چراغ راه شیفتگان مکتب اهل بیت(ع) در ظلمت‌سرای تاریخی است که به وسیله تاریخ‌نگاران یک سویه‌نگر و بعضاً دروغ‌پرداز به نام اسلام نگاشته شده‌اند از همین رو عنوان «مرزدار مکتب اهل بیت(ع)» در مورد وی به کار می‌رود.

شاید بهتر باشد شیوه علامه را از زبان خودش بشنویم که می‌گوید: «هر تحقیقی برای نگارش یک تاریخ صحیح از صدر اسلام یعنی از آغاز دعوت تا پایان عصر ائمه و بخصوص شکل‌گیری تشیع و مکتب اهل بیت(ع) به یک گردنه‌ای از احادیث و روایات مشهور و مقبول در نزد قاطبه مسلمان‌ها و مورخان و سیرنویسان و محدثان می‌رسید که این روایات از

سیاسی – اجتماعی – فرهنگی

◀ شماره ۱۲

◀ شماره مسلسل ۱۴۵۹

◀ نیمه اول مهر ۱۳۹۲

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

پیام تسلیت رهبر انقلاب به مناسبت درگذشت روحانی مجاهد شیخ مصطفی رهنما

حضرت آیت الله خامنه‌ای در پیامی درگذشت روحانی مجاهد مرحوم حجت‌الاسلام شیخ مصطفی رهنما را تسلیت گفتند.

متن پیام رهبر انقلاب به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

در گذشت روحانی مجاهد مرحوم حجة الاسلام آقای شیخ مصطفی رهنما رحمه الله علیه را به بازماندگان و دوستان و همفکران ایشان تسلیت می‌گویم.

تلاش خستگی‌ناپذیر این روحانی پارسا در مبارزه قلمی و فکری برای مسأله فلسطین که از جوانی تا کهنسالی و در بیش از نیم قرن ادامه داشت، چهره‌ی نادر و تحسین برانگیز از وی در ذهن همه کسانی که این عالم متواضع و پر استقامت را می‌شناختند، ترسیم می‌کرد. از خداوند رحمت و علو درجات برای ایشان مسألت می‌کنم.

سید علی خامنه‌ای – ۱۰/مهرماه/۱۳۹۲

شیخ مصطفی رهنما در خاطرات خود درباره چگونگی بازداشت، تبعید، زندان و شکنجه خود می گوید: «من در مجموع ۱۸ بار توسط ساواک و سایر دستگاه های امنیتی دستگیر، زندانی و تبعید شدم که ۴ بار از این دستگیری ها و زندان ها با شکنجه همراه بود. البته مواردی هم پیش آمد که ساواک به دستگیری من موفق نشد.»

به هر روی این مرد مجاهد نستوه طی بیش از ۶۰ سال مجاهدت در مسیر آرمان آزادی قدس و مبارزه با رژیم جعلی اسراییل، حداقل طی سه دهه ۳۰، ۴۰ و ۵۰، یعنی تا زمان سقوط رژیم پهلوی و پیروزی انقلاب اسلامی همواره در حال رزم و نبرد از یک سو و تعقیب و گریز و زندان و تبعید از سوی دیگر بوده است.

حجت الاسلام شیخ مصطفی رهنما ششم مرداد ماه در سن ۸۸ سالگی دارفانی را وداع گفت.

نظر من اعتبار و علمیت و استناد لازم را نداشتند و از یک دست تحریفگر در تاریخ اسلام خبر می‌داند، دستی که مکتب اهل بیت(ع) را به حاشیه رانده بود، پرده‌برداری از این واقعیت بناهای رفیعی را که برخی مورخان بزرگ اهل سنت و نظیر طبری برافراشته بودند، متزلزل کرد؛ اینجا بود که زحمتام نتیجه داد و نگاه‌ها را متوجه مکتب اهل بیت(ع) و حوزه شیعه کرد. کتاب‌هایی مانند عبدالله بن سباء، صد و پنجاه صحابی ساختگی، احادیث عابشه، بارها در قاهره و بیروت با اجازه و بدون اجازه من چاپ شدند. علما و اساتید اهل سنت بر آنها مقدمه یا نقد نوشتند و به زبان‌های مختلف هم ترجمه شدند و تصور می‌کنم به خواست خدا تأثیری بر جریان تفکر اسلامی داشته‌اند».

علامه سید مرتضی عسکری علاوه بر سال‌ها تحصیل و تدریس علوم اسلامی در رشته‌های گوناگون و نگارش کتاب‌های فراوان علمی و تاریخی، مراکز اسلامی و دین‌پژوهی زیادی را نیز تأسیس کرد که از آن جمله می‌توان به «حزب الدعوة الاسلامیه» در عراق با همکاری شهید سید محمد باقر صدر و نیز تأسیس «کلیهٔ اصول الدین» (دانشگاه اصول دین) در این کشور اشاره کرد.

راه‌اندازی دانشکده اصول دین در ایران که اکنون در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در سه شهر قم، دزفول و تهران به پذیرش دانشجو مشغول است، از دیگر اقدامات علامه عسکری محسوب می‌شود. علامه سید مرتضی عسکری سرانجام در ۲۵ شهریورماه سال ۱۳۸۶ و پس از یک عمر تلاش خستگی ناپذیر در سن ۹۳ سالگی در بیمارستان میلاد تهران درگذشت و پیکر مطهرش در جوار بارگاه نورانی کریمه اهل بیت(ع) در قم به خاک سپرده شد.

اوضاع جدید مصر و رویارویی مردم با هم، نگرانی و پرسش‌های زیادی را بین هموطنان و به ویژه خوانندگان نشریه به وجود آورده است. در این راستا پرسش‌هایی را با جناب آقای حجت الاسلام حاج سید هادی خسروشاهی در میان گذاشتیم تا از منظر خودشان به این پرسش‌ها پاسخ دهند. آنچه تقدیم خوانندگان می‌شود تفصیل این گفت و گو است. امید است از برخورد فعال محروم نشویم:

دوماهنامه «چشم انداز»

چاپ تهران - شماره ۸۰

سلفی‌های تکفیری در مصر چه شاخه‌هایی دارد؟

سلفی‌های مصری در نیم قرن اخیر بیش از ۲۵ تا ۳۰ گروه تشکیل داده‌اند که اغلب یا همه آنها تکفیری بوده‌اند، ولی بعضی‌ها، به سازمان به اصطلاح «جهادی» تبدیل شدند و سابقه و ریشه این نوع سلفی‌ها به بیش از نیم قرن پیش برمی‌گردد که با کمک مالی کلان آل سعود و مثلاً تأسیس بیش از ۳۵۰ مؤسسه خیریه، در سراسر مصر به فعالیت می‌پردازند، ولی عمده‌ترین سلفی‌های به اصطلاح جهادی که در دهه‌های اخیر به ترور و تخریب و تکفیر پرداخته‌اند، عبارتند از: حرکت صالح سریه، جندالرحمن، التوقف والتبیین، الاماره، البیعه، الامر بالمعروف، السماویه، الدعوه، القطیبه! و فعال‌ترین این گروه‌ها: جماعت المسلمین، جماعت تکفیر والهجره و جماعت جهاد اسلامی بودند که اکنون اعضای «توبه گذار» آنها با احزاب سلفی: النور، الاصلاح، الوطن و الفضیله همکاری می‌کنند!

گفت‌وگوهایی که از رهبران اخوان المسلمین تاکنون منتشر شده نشان می‌دهد که آنها عموماً معتقدند احکام اسلامی را نباید به زور اجرا کرد، بنابراین با توجه به این تحول چرا صف خود را از دیگر نیروهایی که در جریان میدان تحریریه بودند به این زودی جدا کردند؟

برنامه اخوان المسلمین در راه ایجاد یک جامعه اسلامی، طبق طرح مؤسس آن شهید شیخ حسن البنا که در آثار او آمده است: تربیت زیربنایی فرد مسلمان و سپس چاک سازی خانواده و بعد ساخت کل جامعه بوده که به‌طور طبیعی انجام این امور، تدریجی می‌تواند عملی شود، یعنی مانند صدر اسلام اجرای احکام در بین مردم باید تدریجی باشد و به شکل ضربتی نمی‌توان همه احکام را در جامعه‌ای که زیرساخت تربیتی محکمی ندارد، اجرا کرد.

رهبری اخوان کنونی نیز همان‌طور که بارها خود اعلام کرده‌اند: هوادار اجرای همه احکام به زور و جبر نبوده‌اند و همکاری آن با جریان‌هایی که در قیام اخیر در میدان التحریر حضور داشتند، ناشی از همین اعتقاد بود و پس از پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری که با توجه به شرایط از آغاز شکننده به نظر می‌رسید، در همین مسیر گام برداشتند، ولی جریان‌های سیاسی سکولار، لیبرال و قدیمی مانند حزب‌الوفد، التجمع الیساری و حزب الناصری و گروه‌های سیاسی جدیدالولاده، که شاید حدود ۵۰ حزب و سازمان سیاسی بود، پس از انتخابات به «سه‌م‌خواهی در حکومت» پرداختند، ولی چون به هدف خود نرسیدند، ائتلاف نانوشته خود را به هم زده و خواستار برکناری آقای محمد مرسی شدند که به ظاهر در یک انتخابات آزاد، با شرکت میلیونی مردم و از میان چندین نفر کاندیدای ریاست‌جمهوری، به پست ریاست‌جمهوری رسیده بود.

شاید بتوان گفت اخوان المسلمین پس از ۵۰ سال سرکوب توسط سرهنگ ناصر و جانشینان او، اکنون که به قدرت رسیده بودند، نمی‌خواستند دگراندیشان را در اداره کشور شریک کنند که البته این تمامیت‌خواهی که نوعی انحصارطلبی بود، نخستین اشتباه استراتژیک آنان بود، چون در یک جامعه‌ای که ده‌ها نوع اندیشه،

طرح و برنامه سیاسی است، انحصارگرایی نتیجه مطلوب را نمی‌دهد و می‌بایست با تشکیل یک «دولت ائتلاف ملی» به حل و فصل امور پرداخته می‌شد تا به این نتایج نامطلوب نمی‌رسید، به ویژه که دشمنان ملت مصر، از آغاز در فکر سرکوب این حرکت ملی - اسلامی - دموکراتیک بودند.

و از سوی دیگر، تمایلات فردگرایانه آقای مرسی، امکان همکاری با دیگران را سلب کرد و ظاهراً ایشان نیز مانند رؤسای جمهور بعضی بلاد دیگر فکر می‌کرد وقتی کسی به قدرت رسید! می‌تواند بگوید که «من قانون را قبول ندارم» و خودسرانه دست به اقدام‌هایی بزند که نتیجه نهایی آن «ارحل... ارحل: برو! برو!» خواهد بود.

مرسی ابتدای ریاست خود از حمایت ارتش و سلفی‌ها برخوردار بود، چه شد که نه تنها این دو نیرو را از دست داد، بلکه علیه او اقدام کردند؟

حمایت ارتش و سلفی‌ها نوعی حمایت تاکتیکی بود. ارتش پس از سرنگونی حسنی مبارک ماه‌ها قدرت را در اختیار داشت و چون حکومت ژنرال‌ها پس از ۶۰ سال دیکتاتوری سرهنگ‌ها، به مزاج و مذاق مصری‌ها سازگاری نداشت، این بود که تن به برگزاری انتخابات دادند. سلفی‌ها هم با توجه به این‌که اصولاً در بعد سیاسی فعالیتی نداشتند و حتی موضوع کار سیاسی و حزبی و پارلمانی را «حرام» می‌دانستند، برای آن‌که در سطح عام جامعه مطرح شوند، در انتخابات تن به ائتلاف دادند و پس از کسب ۲۵ درصد آراء، نیازی به ادامه همکاری ندیدند و البته از نظر فکری و عقیدتی هم، آنها از آغاز با اخوان همساز و هماهنگ نبودند.

البته بی‌تردید، همان‌طور که در اخبار آمده، ژنرال‌های مبارک پس از کسب موافقت امریکا، برنامه کودتا را طرح‌ریزی کردند و حزب سلفی‌ها هم که ساخته و پرداخته ریاض بود، به دستور آل سعود به مخالفت پرداخته و خواستار سرنگونی نظام قانونی شدند.

همه مردم مصر می‌دانند که پیش از قیام اخیر جوانان، سلفی‌ها با میلیاردها دلار بودجه خاص سعودی‌ها، در امور خیریه و بهداشتی و فرهنگی در سراسر مصر، فعال بودند و پس از پیروزی هم به قول اخوانی‌ها و: «حزب الملوک» - حزب شاهان - را تشکیل دادند که وارد عرصه سیاسی

کشور شد و همه‌چیز هم که پیشتر حرام اعلام شده بود اکنون حلال شد و به همین دلیل هم در مورد آقای مرسی به دستور آل سعود به صف مخالفان پیوست... و نخستین پیام تبریک به موفقیت ژنرال‌ها، از سوی شاه سعودی بود که به‌طور طبیعی نقشه راه سلفی‌ها را هم نشان می‌داد. ارسال کمک‌های مالی میلیاردی توسط آل سعود و سپس شیخ‌های خلیج فارس - که اذنان آل سعود هستند - نشان داد که کودتا و «نقشه راه» ژنرال‌ها با برنامه امریکائی طراحی شده قبلی بوده است. بنابراین آقای محمد مرسی و اخوان، ارتش و سلفی‌ها را از دست ندادند، بلکه مخالفین بر آلمان‌های نخستین قیام مردم مصر خیانت کردند و ژنرال عبدالفتاح السیسی که در یک برنامه علنی همراه دیگر وزیران دولت آقای مرسی، با دولت قانونی بیعت کرده و برای حفاظت از آن سوگند یاد کرده بود، در عمل نشان داد که نه پای‌بند بیعت است و نه باورمند سوگند.

دو نفر از رهبران اخوان، یعنی عبدالمنعم ابوالفتوح و... از صف اخوان جدا شده و به جبهه نجات ملی پیوستند و این در حالی بود که ابوالفتوح نامزد ریاست‌جمهوری بود، چه شد که این جدایی عملی شد؟

جدایی برادرمان دکتر عبدالمنعم ابوالفتوح از سازمان اخوان که عضو ارشد مکتب‌الارشاد و مرکزیت سازمان بود، به علت اخراج وی از جماعت، توسط رهبری بود. ابوالفتوح در جلسه مرکزیت سازمان پیشنهاد داده بود که اخوان المسلمین در انتخابات ریاست‌جمهوری

در گفتگوی استاد خسروشاهی با مجله چشم انداز بررسی شد:

سلفی‌گری و اخوان در مصر

شرکت کند و رهبری با آن مخالف بود و به همین دلیل هم نخست اعلام کردند که اخوان کاندیدایی برای ریاست‌جمهوری ندارد و از کسی هم پشتیبانی نخواهد کرد.

دکتر ابوالفتوح به‌طور فردی، نه به عنوان عضو مکتب ارشاد، اعلام کاندیداتوری کرد و این امر چون تخلف از برنامه حزب بود، او را اخراج کردند که نشان از توتالیتاریزم حزبی بود! اخراج دکتر ابوالفتوح از سازمان که عضو برجسته و فرهیخته و قدیمی حزب بود، اشتباه استراتژیک سازمان بود، چون او با توجه به سوابقی که دارد، می‌توانست گزینه حزب و مورد قبول عموم برای کاندیداتوری ریاست‌جمهوری باشد و اخوان ناچار نشوند که آقای محمد مرسی را مطرح کنند.

البته آقای ابوالفتوح عضو جبهه نجات ملی نیست و خود حزب مستقلی را تأسیس کرده و در انتخابات هم شرکت کرد و آرای نسبتاً خوبی هم به‌عنوان یک فرد مستقل، به‌دست آورد.

با توجه به الگوی قانون اساسی مدینه توسط حضرت محمد(ص) که مسلمان‌ها،

مسیحی‌ها، یهودی‌ها و بت‌پرست‌ها در آن شرکت داشتند، چرا مرسی نتوانست فراگیری لازم را به‌دست آورد؟

قانون اساسی مدینه، الگوی حسن‌البنا در طرح و برنامه کاری اخوان بود و در این راستا هم اخوان روابط حسنه‌ای با صاحبان دیگر مذاهب اعم از مسیحی و غیرمسیحی داشتند و حتی معاون دوم حزب الحریه والعدالة - شاخه سیاسی اخوان - یک قبطی بود، ولی متأسفانه در تشکیل دولت و انتخاب افراد از این جامعیت استفاده نشد و این عدم فراگیری یک اشتباه فاحش و جبران‌ناپذیر دیگر در اداره کشور بود یعنی این یکی از علل اصلی عدم موفقیت دولت آقای مرسی بود که بهانه‌ای برای کودتای ژنرال‌های باقیمانده از رژیم حسنی مبارک و افراد سیاسی رژیم سابق شد.

آیا این فراگیر نشدن مربوط به الهام گرفتن از فتوای سیدقطب دایر بر کفر دانستن ملی‌گرایی و ناسیونالیسم است و یا دلیل دیگری دارد؟

البته بدنه اصلی اخوان از همان زمان انتشار کتاب «معالم فی‌الطریق» - نشانه‌های راه - سید قطب با تندروی وی در تکفیر موافق نبودند و آن را نپذیرفتند و به همین دلیل مرشد وقت - شیخ حسن هضیمی - کتاب «دعاة لا قضاة» - دعوت‌گران نه داوران - در زندان نوشت و منتشر کرد که پاسخی به گرایش تندروانه و تکفیری بود.

البته اصولاً شهید سیدقطب در کتاب خود به تکفیر ملی‌گراها و سکولارها نپرداخته، بلکه آنها را به علت عدم

قسمت پایانی

اعتقاد و حکم به «بما انزل الله» داخل یک کمون اسلامی نمی‌داند و حاکمیت را خارج از دایره دین می‌شمارد، ولی متأسفانه سوءبرداشت بعضی از جهادی‌های جوان مصری باعث شد که سیدقطب به‌عنوان یک نظریه‌پرداز

اندیشه سلفی - تکفیری و به‌اصطلاح جهادی تلقی شود که واقعیت چنین نیست. تندروی سیدقطب در کتاب «معالم فی‌الطریق» پس از مشاهده شکنجه‌های وحشیانه و احکام طولانی‌مدت زندان و تبعید اعضا و جوانان اخوان توسط سرهنگ ناصر به‌وجود آمد، در صورتی که همه می‌دانیم در هیچ‌یک از آثار پیشین سید، اعم از تفسیر فی ظلال القرآن و یا ده‌ها کتاب دیگر مانند عدالت اجتماعی، نبرد با سرمایه‌داری، اسلام و صلح جهانی و... این نوع اندیشه و به این شکل مطرح نیست و به همین دلیل است که فرهیختگانی که به بررسی اندیشه سیدقطب پرداخته‌اند معتقدند این تفکر پس از

مشاهده مظالم رژیم و سکوت جامعه و شیوخ الازهر، در برابر آن، نشأت گرفته است و متأسفانه اعدام سیدقطب پس از تألیف این کتاب، توسط عبدالناصر، زمینه را برای نشر اندیشه تکفیری آماده‌تر کرد.

گفته می‌شود سلفی‌ها از حمایت عربستان برخوردارند، ممکن است بفرمایید این حمایت جنبه مالی دارد یا تشکیلاتی و یا در راستای مواضع عربستان کار می‌کنند؟

قبلاً اشاره کردم که سلفی‌های مصری در اصل و پیش از تأسیس حزب سیاسی النور - که پس از انشعاب‌های متعدد چندین حزب دیگر به‌نام‌های الوطن، الاصلاح و الفضیله از شکم آن در آمد - با‌عنوان «انصار السنه المحمديه» در مصر فعال بودند که هدف و برنامه اعلام شده آنها فعالیت در امور خیریه، بهداشتی، فرهنگی و... بود و تمویل کامل آن توسط سعودی‌ها به عمل می‌آمد.

افراد این سازمان یک مرکز نشر بزرگ در اسکندریه دارند که در بازدیدی که اینجانب از آن به عمل آوردم، اوج و میزان کمک‌رسانی آل سعود را نشان می‌داد، یعنی بدون هزینه‌کردن میلیون‌ها دلار؛ ایجاد آن محل و چاپ و نشر آن همه کتاب درباره سلفی‌گری امکان نداشت. افزون بر کتاب‌ها و نشریه‌های بی‌شمار، ماهنامه‌ای نیز با‌عنوان «التوحید» منتشر می‌کردند که محتوای آن در کل تبلیغ وهابی‌گری بود.

پس از تشکیل یک جلسه مشترک با بزرگان علماء الازهری: شیخ الازهر و مفتی مصر و رئیس دانشگاه الازهر، با حضور آیت‌الله واعظ‌زاده، آیت‌الله تسخیری و اینجانب و نشر مذاکرات آن جلسه در روزنامه معروف الاهرام، مجله التوحید در دو شماره هجمه شدیدی را برضد اندیشه تقربیت انجام داد و وقتی توضیحات محترمانه و مستدلی برای مدیر آن فرستادم آن را چاپ نکردند و در پاسخ یکی از برادران مصری که موضوع را پیگیری می‌کرد، گفته بودند که «التوحید» میدان عمل «رافضی‌ها» نیست! درواقع گروه و شاخه‌های آن در عمل شعبه‌ای وابسته به آل سعود و فکر وهابی‌گری است و بی‌تردید بدون ارتباط تشکیلاتی - غیررسمی - نمی‌توان به این سازماندهی وسیع و گسترده پیرازند و هزینه‌های میلیاردی آن را تأمین کنند.

متأسفانه این فقط گروه انصار السنه المحمديه نبود که شیعه را «رافضی» و کافر! می‌دانست، بلکه گروه‌های به‌اصطلاح جهادی دیگر، از جمله سازمانی که خالد اسلامبولی عضو آن بود نیز در جزوه‌ای تعلیماتی و سازمانی خود، شیعه را رافضی و کافر! نامیده‌اند. عجیب آن‌که رهبری این جماعت پس از آن‌که ۲۵ سال در زندان رژیم مبارک ماندند، اما سرانجام با وساطت عمر سلیمان - وزیران اطلاعات و امنیت - و حبیب العدلی - وزیر کشور - رژیم مبارک، توبه کردند و چهار جلد کتاب در «تصحیح عقاید» خود تألیف و منتشر ساختند و درواقع خط بطلان بر اندیشه جهادی خود کشیدند.

ادامه در صفحه بعد

تکفیری برای اسلام، مسلمین و جهان بشریت و راه‌های برون رفت از آن» که در مدرسه امام سجاد(ع) قم، یکی از عوامل پیدایش جریان‌های تکفیری را عدم اطلاع کافی مذاهب مختلف اسلامی از یکدیگر دانست.

وی بیان کرد: در سال ۱۳۵۸ که مشغول نوشتن قانون اساسی بودیم یکی از دوستان و برادران سنی مذهب ما گفت شما شیعیان معتقد به بداء هستی، گفتم بله اما معنای بداء این است که با اعمال صالح می شود سرنوشت را تغییر داد و قرآن نیز به همین مساله اشاره دارد و بعد از استدلال او نیز این مساله را تصدیق کرد.

این مرجع تقلید یادآور شد: مساله جریان تکفیری گاه و بیگاه در زمان‌های سابق نیز پیش می آمد، در قرن چهارم نیز این مساله بین اشاعره و حنابله پیش آمد.

حضرت آیت الله سبحانی افزود: الان این جریان، یک جریان خارجی است، دولت‌های کافر کارگردان این جریان هستند، آنها گروه نادان و نا آشنا به کتاب و سنت را مامور کرده اند که دیگران را تکفیر کنند و بکشند.

وی بیان کرد: رژیم غاصب اسرائیل در کمال سلامت به کار خود ادامه می دهد، این جریان به ضرر مسلمانان و به نفع دشمنان واقعی است که آرام در گوشه ای نشسته و درگیری مسلمانان را به نظاره نشسته اند.

این مرجع تقلید بیان کرد: امیدواریم علمای اسلامی از مذاهب مختلف در کنگره بین المللی خطر جریان وهابیت که سال آینده در قم برگزار خواهد شرکت و برای مقابله با این جریان‌ها چاره اندیشی کنند.

حضرت آیت الله سبحانی با بیان این که علما باید دولت‌های اسلامی را مامور کنند تا جریان‌های تکفیری دست از این اعمال زشت دست بردارند، گفت: کشورهایی که به نام اسلام حکومت می کنند در این راستا وظیفه دارند و باید به سهم خود قدمی بردارند.

حضرت آیت الله سبحانی تصریح کرد: رسانه‌ها و اندیشمندان مردم را به مهربانی، دوستی و برادری دعوت کنند نه این که برادر برادر را بکشد و مرتکب جنایت شود.

قبلاً اشاره شد که سابقه سلفی‌های مصر به عقود گذشته برمی‌گردد. در دوره رشید رضا و صدور مجله المنار، نفوذ وسیع‌تری پیدا کردند که عمدتاً جنبه عقیدتی داشت و مانند اغلب گروه‌ها، تشکیلات منسجم نداشتند. ولی در عصر ما با توجه به کمک‌های میلیاردری وهابی‌های سعودی و قطری، دارای نهادهای اقتصادی - فرهنگی گسترده ای شده‌اند و در زمینه‌های خیریه‌ای در سراسر مصر به فعالیت می‌پردازند و با توجه به نیاز شدید حاکم بر روستاها و مناطق فقیرنشین شهرها، توانسته‌اند افراد زیادی را به خود جلب کنند.

سازمان القاعده بیشتر نشأت گرفته از سلفی هاست یا وهابیت؟

سازمان القاعده، یک تشکیلات سیاسی - تروریستی است که با تکیه بر اصول سنی‌گری، سلفی‌گری و التقاط عقیدتی با وهابی‌گری به وجود آمد. بن‌لادن و ایمن الظواهری از چهره‌های برجسته این سازمان به‌شمار می‌روند و درواقع با اتلاف بن‌لادن وهابی و ایمن الظواهری سلفی - تکفیری - به وجود آمد. ثروت کلان و موروثی و اکتسابی بن‌لادن و سپس کمک‌های میلیونی شیوخ خلیج فارس و شبه جزیره العرب و سازمان‌های جاسوسی بین‌المللی غرب، در پیشرفت آن کشورها و مناطق محرومی چون: پاکستان، افغانستان و بعضی از کشورهای آفریقایی، چون الجزایر، سومالی و... نقش اساسی پیدا کرد و درواقع القاعده نشان از هر دو سو دارد...

آغاز به کار دبیرخانه کنگره بین‌المللی خطر جریان‌های تکفیری در قم

موردنظر خواهند پرداخت.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی: جریان‌های تکفیری باعث بدنامی اسلام در دنیا شده‌اند

حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی در مراسم آغاز به کار دبیرخانه کنگره بین المللی «خطر جریانی‌های تکفیری برای اسلام، مسلمین و جهان بشریت و راه‌های برون رفت از آن» که در مدرسه امام سجاد(ع) قم با اهداف تشریح این کنگره، از حضور اندیشمندان، علما و فرهیختگان مذاهب مختلف اسلامی در این مراسم قدردانی کرد.

وی با بیان این که کنگره اصلی سال آینده برگزار می شود، تصریح کرد: امروز خطر جریان‌های تکفیری را همه مذاهب اسلامی درک کرده اند و باید برای جلوگیری از این جریان خطرناک فکری شود.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی با بیان این که هیچ جریانی همچون جریان‌های تکفیری در طول تاریخ به اسلام و مسلمانان ضربه نزده اند، اظهار داشت: بخش مهمی از آتش به وجود آمده در کشورهای اسلامی ناشی از فعالیت این جریان تکفیری است.

این مرجع تقلید با بیان این که دشمنان در گوشه ای نشسته و ما را جان هم انداخته اند، یادآور شد: زمانی دشمنان ما سربازان خود را به میدان نبرد و کشورهای اسلامی می فرستادند اما امروز با تجهیز جریان‌های تکفیری مسلمانان را به جان هم می اندازند و خود در گوشه ای نظاره گر اختلاف و درگیری مسلمانان می شوند.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی با تأکید بر این که

اخوان المسلمین در سوریه درگیر است و اگر درآغاز که اعتراض‌ها و تظاهرات آنان کاملاً مسالمت‌آمیز بود، به خواست مشروع آنان در اجرای اصلاحات و شرکت در امور، پاسخ مثبت می‌داد و مانند پدر خود آقای حافظ اسد به کشتار تظاهرکنندگان در «حمه» نمی‌پرداخت، اکنون دچار این معضل نشده بود، در گفت‌وگویی مدعی می‌شود که «اسلام سیاسی» صلاحیت اداره امور کشور را ندارد، ولی ظاهراً پاسخی ندارد که پس چرا از «اسلام سیاسی» ایران، لبنان و عراق کمک و یاری می‌طلبید؟

حزب النور در انتخابات ریاست‌جمهوری به مرسی رأی داد تا خود را در سطح افکارعمومی به‌عنوان یک سازمان سیاسی مطرح کند و پس از پیروزی به سهم‌خواهی پرداخت که به ظاهر مورد توجه قرار نگرفت و ازسوی دیگر بانی و مؤسس اصلی تشکیل حزب النور، یعنی آل‌سعود، عدم رضایت خود را از ادامه حضور اخوان‌المسلمین در صحنه سیاسی بلاد عربی به‌ویژه مصر اعلام کرد و در این راستا بود که شیخ امارات، ده‌ها نفر از افراد وابسته به اخوان‌المسلمین را دستگیر و به دادگاه فرستاد و آن‌گاه حزب النور هم همکاری خود را با دولت اخوان ادامه نداد.

سلفی‌های مصر چه تفاوت عمده ای با اخوان المسلمین کنونی مصر دارند؟

البته سلفی‌های مصر، شاخه‌های متعددی دارند و به طور طبیعی تفاوت‌هایی هم در برنامه‌ها و

دبیرخانه کنگره بین‌المللی «خطر جریان‌های تکفیری برای اسلام، مسلمین و جهان بشریت، راه‌کارهای برون رفت از آن» با حضور آیات عظام مکارم شیرازی و سبحانیدهم مهرماه در قم آغاز به کار کرد.

مراسم آغاز به کار کنگره بین‌المللی خطر جریان‌های تکفیری با حضور حضرات آیات عظام ناصر مکارم شیرازی، جعفر سبحانی، آیات مرتضی مقتدایی، سید هاشم حسینی بوشهری، جمعی از علمای سنی و شیعه سراسر کشور و اساتید برجسته حوزه علمیه در مدرسه امام سجاد(ع) قم برگزار شد.

حجت‌الاسلام سیدمهدی علیزاده موسوی، دبیر اجرایی کنگره بین‌المللی خطر جریان‌های تکفیری در این برنامه گفت: یکی از بخش‌های بنیادین کنگره، بخش علمی، نظارت و ارزیابی مقالاتی است که از اقصی نقاط جهان اسلام به کنگره ارسال می‌شود.

حجت‌الاسلام سیدمهدی علیزاده موسوی ادامه داد: بنیانگذار این کنگره آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی است و فعالیت‌های علمی آن تحت اشراف ایشان انجام می‌شود. هم چنین با توجه به اهمیت موضوع کنگره، دبیری علمی آن را آیت الله العظمی سبحانی بر عهده دارند که عمری را در نقد و بررسی دیدگاه‌های افراطی جریان‌های تکفیری گذرانده‌اند.

وی بیان کرد: کمیته تبارشناسی جریان‌های تکفیری، کمیته ریشه‌یابی افکار تکفیری، کمیته جریان‌های تکفیری و پیامدهای سیاسی آن و کمیته بررسی راهکارهای جهان اسلام برای برون‌رفت از بحران تکفیر از جمله کمیته‌های علمی و موضوعات مقالات کنگره به شمار می‌روند.

وی مدت زمان ارسال مقالات را تا اواخر پاییز ۹۳ عنوان کرد و افزود: کنگره بین‌المللی خطر جریان‌های تکفیری، یکم و دوم آبان‌ماه ۹۳ برگزار شده و در آن تلاش خواهد شد تمامی ابعاد و زوایای جریان‌های تکفیری مورد بررسی قرار گیرد. از این رو این کنگره در دو روز برگزار خواهد شد که قلب این کنگره نیز کمیسیون‌های علمی آن خواهد بود و متفکران و اندیشمندان به بحث و بررسی دقیق پیرامون محورهای

ادامه از صفحه قبل

عجیب‌تر آن‌که شیخ کرم زهدی یکی از رهبران اصلی جماعت در گفت‌وگویی با روزنامه «الیوم والسابع» چاپ قاهره رسماً اعلام کرد که اصولاً ترور سادات اشتباه بود، زیرا او «اولی‌الامر» بوده و بی‌شک او شهید شده است: «والرئیس انور السادات قدما ت شهید!!»

گفته می شود حزب نور چند بار مرسی را به رفراندوم دعوت کرد، ولی مرسی نپذیرفت. این تا چه حد درست است؟

دعوت از رئیس‌جمهوری قانونی منتخب، که خود حزب النور هم به او رأی داده بود، برای اجرای رفراندوم یک پیشنهاد غیرمنطقی است. البته ژنرال عبدالفتاح السیسی و آقای البرادعی هم خواستار این نوع همه‌پرسی بودند. ولی کدام دولت یا رئیس‌جمهوری قانونی برای مشروعیت خود، آن هم پس از یک‌سال از نو به آرای عمومی مراجعه می‌کند و به اجرای همه‌پرسی می‌پردازد؟

هدف از این قبیل پیشنهادها آن بوده که آقای مرسی آن را نپذیرد و بعد بهانه‌ای به‌دست‌آورد و بگوید که من نمی‌توانم با همکاری ژنرال‌های حسنی مبارک، با یک کودتای مدرن! دولت را سرنگون کنند و بعد مدعی شوند که «دولت اسلام‌گرا» صلاحیت اداره امور کشور را ندارد، تا بقیه بلاد عربی به فکر تجدید تجربه نباشند.

متأسفانه آقای بشار اسد هم که با شاخه‌ای دیگر از

فینیان کانینگام نویسنده و کارشناس ایرلندی مسائل خاورمیانه و شرق آفریقا است. پیش‌تر وی در بحرین سکونت داشت و شاهد تحولات سیاسی این کشور پادشاهی در سال ۲۰۱۱ و همچنین سرکوب اعتراضات دموکراسی خواهانه از سوی نیروهای عربستان سعودی بود. فینیان به دلیل انتقاد شدید از موارد نقض حقوق بشر از سوی رژیم بحرین، از این کشور اخراج شد. مقالات فینان به بیش از ۱۷ زبان ترجمه شده است. وی اهل بلغاست ایرلند است و هم اکنون در شرق آفریقا مستقر و مشغول نگارش کتابی درباره بحرین و بیداری اسلامی می‌باشد.

در ادامه مقاله وی در مورد اوضاع بحرین را میخوانیم:
اوباما طی سخنرانی خود در مجمع عمومی سازمان ملل در یک جمله اشاره‌ای مبهم به فرقه‌گرایی در سوریه و بحرین کرد.

نکته جالب آن است که دیکتاتور بودن بحرین به یک لحاظ حقیقت دارد، اما نه به دلایلی که گفته می‌شود. بحرین شباهتی به سوریه ندارد.

زیرا بحرین نمونه‌ای واقعی از یک جنبش صلح‌آمیز حامی دموکراسی است که از سوی حکومتی مستبد به نابودی کشیده شد. این همان داستانی است که دولت‌های غربی و رسانه‌های جریان اصلی‌شان به غلط درباره سوریه نیز بیان می‌کنند؛ اما هنگامی که سخن از بحرین به میان می‌آید، جایی که این موضوع استبداد به راستی جریان دارد، غرب چشم‌پوشش را می‌بندد و به طرز عجیبی الکن می‌شود.

احتمالا اوباما به اجبار طی سخنرانی خود در سازمان ملل اشاره‌ای به بحرین کرده است، چرا که وضعیت حقوق بشر در آنجا بسیار وخیم است، احتمالا اگر همین چند کلمه‌ی مصلحتی را هم برای ابراز نگرانی بیان نمی‌کرد مورد تمسخر قرار می‌گرفت، به ویژه از زمانی که ناوگان پنجم نیروی دریایی امریکا در این کشور حاشیه خلیج فارس مستقر است و واشنگتن نیز تسلیحات و امکاناتی به ارزش میلیون‌ها دلار در اختیار رژیم این کشور قرار می‌دهد.

با وجود این، چند کلمه ناچیزی که رئیس‌جمهور امریکا درباره بحرین گفت، از توطئه‌ی سکوت واشنگتن و به طور کلی غرب در قبال جنایات رژیم آل خلیفه بر ضد مردم رنج کشیده‌ی این کشور پرده بر می‌دارد. از این رو، این گستاخی حاکمان خودکامه‌و دلقک

مسلک بحرین را می‌رساند که از اندک انتقادِ اوباما به خشم آمده‌اند.

شیخ خالد بن احمد آل خلیفه، وزیر خارجه بحرین پیش دستی کرد و در مجمع سازمان ملل گفت که این کشور جامعه‌ای «بر مبنای همکاری است و نه تقابل.» به راستی حقیش بود که حاضران می‌ایستادند و برای بی‌چشم و رویی شیخ خالد کف می‌زدند.

همانگونه که از نامش پیداست، این دیپلمات بحرینی یکی از اعضای سلطنتی خاندان خلیفه است. این خاندان از زمان استقلال صوری این جزیره حاشیه خلیج فارس از انگلیس در سال ۱۹۷۱ بر مردم این کشور حکم رانده است. آل خلیفه خود را به سلطنت منصوب کرد و عناوین پر آب و تابی همچون «شاه»، «ولیعهد»، «نخست وزیر» و «وزیر خارجه» را برای خود برگزید.

آنان این القاب دهان پر کن را برای نسل آتی خود به ارث گذاشتند و از این رو در این روند ثروت بسیاری به دست آوردند، بی‌آنکه بخواهند به لحاظ دموکراتیک در برابر مردم پاسخگو باشند.

بحرین، در مقایسه با ذخایر طبیعی عربستان سعودی، عراق و ایران یکی از کشورهای کوچک تولید کننده نفت است. اما ثروت گازی و نفتی به نسبت کم بحرین برای آنکه خاندان آل خلیفه و مفت‌خوران اطراف آن را به طرز قابل توجهی ثروتمند کند کافی بوده است. به طور مثال، شیخ خلیفه بن سلمان، معروف به «جناب پنجاه-پنجاه» که از سال ۱۹۷۱ بدون هیچ انتخاباتی به نخست‌وزیری بحرین برگزیده شده است به سبب تمایل شدیدش به رشوه یکی از ثروتمندترین افراد جهان به حساب می‌آید. این نوعی دستاورد برای خاندانی دغل‌باز است که اکثر مردم بحرین آن را بی‌اعتبار می‌شمارند. خاندان آل خلیفه در اصل ۲۳۰ سال پیش به عنوان قبیله‌ای غارتگر از دزدان دریایی به بحرین حمله کردند. آنان به عنوان مردمانی غارتگر مردم بحرین، گذشته و فرهنگ پارسی افتخارآمیز آن را به زور شمشیر و با کمک امپراطوری انگلیس، تحت انقیاد خود درآوردند.

تنها کاری که حاکمان خودکامه آل خلیفه با القاب خیالی‌شان موفق به انجام آن شده‌اند آن است که به واسطه‌ی آزار و اذیت و تروریسم دولتی بر ضد اکثر مردم بحرین موضع برتر خود را حفظ کرده‌اند. اربابان خود گماشته‌ی آل خلیفه توانسته‌اند این کار را با تشدید درگیری‌های فرقه‌ای بین بومیان سنی و شیعه انجام دهند. حاکمان سنی به حامیان منطقه‌ای خود یعنی خاندان وهابی آل سعودی نزدیک هستند، این در حالی است که اکثریت مردم بحرین شیعه هستند.

سکوت غرب در قبال خودکامگی حاکمان بحرین

محکوم شد. «جرم» واقعی او تهیه شرحی از جرایم و تخلف‌های مرتکب شده از سوی رژیم بر ضد معترضان صلح‌جو است. ریحانه الموسوی، مادر سه فرزند که تنها به سبب اعتراض به بازداشت غیرقانونی مدافعان حقوق بشر و خبرنگاران از جمله نبیل رجب، زینب الخواجه و احمد حمیدن، دستگیر شد نیز در میان این افراد بود.

در جلسه دادرسی پیشین، هنگامی که متهمان در دادگاه حاضر شدند، روشن بود که طی زمان بازداشت‌شان به لحاظ فیزیکی و روحی آسیب دیده‌اند، با وجود این، قضاّت از شنیدن هرگونه شکایتی سرپاز زدند و هنگامی نیز که این افراد سعی داشتند درباره شکنجه‌هایی که شده‌اند سخن بگویند، افسران پلیس به سرعت آنها را از دادگاه خارج کردند.

حکم حقیقی این دادگاه مضحک در بحرین آن است که رژیم این کشور آن را با آزار و اذیت و فرقه‌گرایی و تلاشی بی‌رحمانه برای کشتار دموکراسی اداره می‌کند. در این بین، وزیر خارجه بحرین با دروغ‌گویی در سازمان ملل و پاک نشان دادن چهره‌ی منفور بحرین زیاده‌روی کرده است. رژیم بحرین اجازه دارد به سبب سکوت و عدم توجه حامیان خود در لندن و واشنگتن از مجازات جنایتاش بگریزد.

واشنگتن و لندن می‌توانند با لغو ارتباط‌های دیپلماتیک و قراردادهای تجاری به سرعت رژیم بحرین را به زانو در آورند. امریکایی‌ها و انگلیسی‌ها می‌توانند بحرین را تحریم کنند، درست همانکاری که در کمال گستاخی و به دلایل ساختگی با ایران و سوریه انجام دادند.

صدها تن از زندانیان سیاسی بحرین، از جمله ۵۰ تنی که این هفته به حبس محکوم شدند می‌توانند یک شبه از جهان کابوس‌وارشان رهایی یابند. اما دولت‌های واشنگتن و لندن این کار را بدون اعتراض گسترده مردم در غرب انجام نخواهند داد چرا که خودکامگان غربی به دموکراسی و حقوق بشر علاقه‌ای ندارند. امریکا و انگلیس تنها به دلیل اهداف تبلیغاتی از چنین چیزهایی سخن به میان می‌آورند چرا که سعی دارند دولت‌های شورهایی از جمله ایران و سوریه که با دلایل راهبردی و خودخواهانه آنان مخالف هستند را تضعیف کنند. آنان می‌خواهند در این کشورها رژیم حاضر را تغییر دهند و دست‌پروده‌های خود را به قدرت برسانند.

این بی‌تفاوتی رقت‌انگیز به رنج دلخراش مردم بحرین نشان می‌دهد که دولت‌های غربی حتی ذره‌ای از اصول و اخلاق بویی نبرده‌اند. تنها چیزی که آنها مورد توجه قرار می‌دهند منافع خودشان و فریفتن مردم برای خدمت به دوستان و هم‌پیمانان‌شان است.

معرفی کتاب «بحران‌های سیاسی و جنبش‌های اجتماعی در خاورمیانه»

مؤثر در جهان عرب»، «تحولات جهان عرب و تحول در اندیشه سیاسی جریان‌های اسلام‌گرا» و «چشم‌انداز نظام‌های سیاسی و نظام منطقه‌ای در خاورمیانه».

در این کتاب موضوعاتی چون بحران، انواع آن، مفاهیم مرتبط با آن، رابطه بحران با پدیده دولت و فرایند ملت ـ دولت‌سازی، نظریه‌های مطرح شده درباره بحران در نظام‌های سیاسی و بررسی آن‌ها، تاثیرات عصر انقلاب اطلاعاتی بر پارادایم هویت، تمایز جنبش‌های اجتماعی جدید با جنبش‌های پیشین، بررسی جامعه شناختی پدیده دولت در خاورمیانه و ارتباط آن با معضل هویت در این دولت‌ها، جامعه مدنی و نحوه تأثیر‌گذاری آن بر جنبش‌های اجتماعی، رابطه اسلام و جامعه مدنی، جامعه مدنی در کشورهای عربی، مفهوم شهروندی در جوامع عربی، تاثیر جریان‌های بنیادگرا بر شکل‌گیری جامعه مدنی، نقش روشنفکران و زنان در جوامع عربی، مساله بازخیزی اسلام معاصر و تاثیر آن بر تحولات کشورهای عربی و چشم‌انداز آینده تحولات در طی فصل‌های مختلف به بحث گذاشته می‌شود.

نخستین چاپ کتاب «بحران‌های سیاسی و جنبش‌های اجتماعی در خاورمیانه » با شمارگان هزار نسخه در ۵۰۵ صفحه، به بهای ۱۰ هزار تومان از سوی دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه منتشر شده است.

علیرغم سخن خیال‌با فانه‌ای که وزیر خارجه بحرین هفته جاری در سازمان ملل بیان کرد، بحرین دقیقا با تصویر زیبایی که وی از حکومت این کشور به تصویر کشید متفاوت است. جامعه این کشور بر بی‌رحمی و درنده‌خویی استوار است، در این کشور «تقابل جریان دارد، و نه همکاری»؛ جامعه‌ای که در آن خاندان خود منصوب آل خلیفه برتری، استثمار، فساد و کاهلی سرآمدان را بر جمعیتِ اکثرا فقیر این کشور تحمیل کرده است. بحرین نمونه‌ای ضدّ و نقیض از دموکراسی است. اما برخلاف استبداد آشکار عربستان سعودی، بحرین از کلاس درس نیرنگ‌بازی انگلیس و «در سال‌های اخیر واشنگتن، دانش بسیار اندوخته است. بحرین، به صورت کاملاً صوری ظاهر یک حکومت مشروطه و قانون‌مدار را به خود گرفته است. در واقع، دولت و دادگاه‌ها اسلحه‌های آل خلیفه هستند؛ همان سطحی‌نگری و همان استبداد نفرت‌انگیزی که در کشور همسایه‌اش یعنی عربستان سعودی وجود دارد.

این استبداد، در هفته جاری و در ساعاتی که وزیر بحرین با گستاخی تمام در صحن مجمع عمومی سازمان ملل درباره «همکاری‌های اجتماعی» کشورش سخن می‌گفت به نمایش گذاشته شد.

یک دادگاه بحرینی که سه تن از قضاّت حامی آل خلیفه ریاست آن را بر عهده دارند، ۵۰ تن از جمله مرد، زن و کودک شیعه را در مجموع برای مدت ۴۳۰ سال به حبس محکوم کردند. شماری از متهمان به ۱۵ سال حبس محکوم شدند. افرادی همچون روحانیون، مدافعان حقوق بشر، معترضان و مردم عادی که در طول چند ماه گذشته از سوی پلیس شبه‌نظامی این رژیم دستگیر شدند و بدون داشتن وکیل و یا حقوق امنیت قضایی زندانی، شکنجه و در نهایت به اقرار «جنایات تروریسمی» ناچار شدند نیز در میان این افراد حضور داشتند.

تمامی این افراد متهم شدند که یکی از اعضای ائتلاف ۱۴ فوریه هستند و مهر توطئه برای سرنگونی رژیم روی پیشانی‌شان خورد. در حقیقت این ائتلاف مبارزان حامی دموکراسی در بحرین وجود دارد که از زمان قیام مردم و اعتراض‌های مسالمت‌آمیز آنان بر ضد رژیم در تاریخ ۱۴ فوریه ۲۰۱۱ پدید آمد. اما آنچه که رژیم بحرین به واسطه‌ی جنون استبدادی و انحرافش انجام داده آن است که یک جنبش اعتراض سیاسی مشروع راه یک طرح تروریستی معرفی و آن را لکه‌دار کرده است.

ناجی فتیل، یکی از مدافعان حقوق بشر معروف و شناخته شده در سطح جهانی یکی از کسانی است که در میان بازداشت شدگان بود. وی به ۱۵ سال حبس

دیگر خودنمایی می‌کند، ساخت و احیای هویت اسلامی است. رژیم‌های اقتدارگرا و به ویژه آن دسته از رژیم‌ها که از گرایش‌های سلطانی برخوردار بودند، در پی نفی این هویت بر آمدند؛ هویتی که مبتنی بر جایگاه اجتماعی و باورهای اسلامی مردم بود. نبود آزادی‌های سیاسی، انواع تبعیض‌ها، فقدان عدالت اجتماعی و ناکارآمدی دولت‌ها سبب فساد مالی، فقر و شکاف طبقاتی گسترده‌ای در جوامع عرب شد و هویت مقاومت را در میان اقشار مختلف مردم اشاعه داد. از سوی دیگر، حمایت‌های غرب و به ویژه آمریکا از رژیم‌های اقتدارگرای منطقه به شکل‌گیری این هویت مقاومت کمک کرد.

کتاب حاضر در ۱۰ فصل تنظیم شده است. عناوین فصل اول تا دهم این کتاب به شرح زیر می باشند: «بحران‌های اجتماعی »، «رویکردهای نظری به بحران در فرایند گذار به دولت مدرن»، «نظریه‌های سه نسل جنبش‌های اجتماعی جدید»، «جنبش‌های اجتماعی در عصر انقلاب اطلاعات»، «جامعه‌شناسی دولت ملی در خاورمیانه»، «جامعه‌شناسی جامعه مدنی و جنبش‌های اجتماعی در خاورمیانه»، «جنبش‌های جدید در کشورهای عربی: ابعاد، ویژگی‌ها و بازیگران داخلی»، «بیداری اسلامی و جریان‌های اسلام‌گرای

در این کتاب پس از بررسی دیدگاه‌های نظری پیرامون بحران و جنبش‌های اجتماعی، در بخش دوم، به دلایل بروز خیزش‌های مردمی در منطقه خاورمیانه می‌پردازد و آنها را مورد تبیین قرار می‌دهد و برای درک عمیق‌تر موضوع، بررسی جامعه‌شناختی دولت ملی در خاورمیانه را هدف قرار می‌دهد. نویسنده وجود

دولت‌های نفتی و رانتیر در این بخش از جهان و نیز الگوهای حاکم بر جوامع آنها از جمله نئوپاتریمونیالیسم و سلطانیسم در کنار معضل هویت را زمینه شکل‌گیری اعتراضات مردمی در این منطقه می‌داند.

به اعتقاد نویسنده با توجه به بعد اسلامی قضایا می‌توان چنین اظهارنظر کرد که در این کشورها به صورت همزمان تقاضا برای دموکراسی بیشتر از یک سو و توجه بیشتر به دین در اداره امور کشور وجود دارد که در قالب گفتمان اسلام‌گرایی میانه‌رو تجلی یافته است و با نگرش عمیق‌تر به تحولات منطقه به آسانی می‌توان متوجه شد که بازگشت به مبانی دینی در زمره یکی از اولویت‌های مهم مردم قرار دارد.

نگارنده در کتاب خود چنین نتیجه‌گیری می‌کند که در جنبش‌های اخیر، عامل هویت نقش بسیار برجسته‌ای دارد و آنچه در این جنبش‌های مردمی بیش از مولفه‌های

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی:

بسیجی کسی است که به میثاق الهی پایبند باشد

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، تأکید کرد: بر اساس آیات قرآنی بسیجی واقعی کسی است که به میثاق الهی که در قرآن آمده است پایبند باشد.

«آیت الله محسن اراکی» دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، در جلسه تجلیل از رزمندگان و پیشکسوتان هشت سال دفاع مقدس در مجمع تقریب، با اشاره به اینکه تشکیل چنین اجتماعی لازم است، خاطرنشان کرد: ما نباید ارزشها و معارف جهاد و دفاع مقدس را به فراموشی بسپاریم، لذا تشکیل چنین اجتماعی موجب می‌شود همواره به یاد آن ارزشها باشیم.

وی با بیان خاطراتی از دوران هشت سال دفاع مقدس و رزمندگانی که هرچه داشتند بی منت در راه خدا و دفاع از جمهوری اسلامی فدا می‌کردند، افزود: ما درسهای بزرگی از این رزمندگان و حتی پدر و مادر آنها که چند فرزند خود را در راه خدا داده بودند، گرفته‌ایم. آیت الله اراکی با ذکر آیه شریفه «فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَأَتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» خاطرنشان کرد: بسیجی واقعی کسی است که به این میثاق الهی یعنی ایمان به خدا و رسول (او(ص) و یاری و پیروی ایشان عمل نماید، که بر اساس آیه شریفه، این افراد جزو رستگاران محسوب خواهند شد.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در پایان سخنان خود ضمن تشکر از بسیج فعال مجمع تقریب، از خداوند متعال خواست تا همه بتوانیم قدرشناس زحمات رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی(ره) بوده و در پیمودن راه شهدا عزم محکمی داشته باشیم.

در ادامه مراسم، سردار «عباس زاده» فرمانده بسیج سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی نیز طی سخنانی تأکید کرد: جمهوری اسلامی ایران در هشت سال دفاع مقدس توانست عزتمندانه از این جنگ خارج شود و در شرایطی که همه کشورهای جهان دست به دست هم داده بودند تا این نظام را براندازند، چیزی جز امداد غیبی نبود که جمهوری اسلامی ایران را سرافرازانه در این راه پیروز کند.

وی با بیان اینکه «من واهمه دارم از اینکه معارف و ارزشهای دفاع مقدس به دست خاطره‌ها سپرده شود» تأکید کرد: این جنگ و دفاع مقدس یک گنجینه تمامی ناپذیر است که باید به آن بها داده شود و به دست فراموشی سپرده نشود.

آیت الله هاشمی شاهرودی: اولین مسئله در تقریب مقابله با تفکر تکفیری است

به گزارش تقریب(تنا)، آیت الله «سید محمود هاشمی شاهرودی» پذیرای «احمد بن حمد الخلیلی» مفتی عمان و هیئت همراه بود این دیدار با آیت الله «محسن اراکی» دبیر کل مجمع جهانی تقریب، مهندس «علی مقدس» معاون اجرایی مجمع جهانی تقریب، دکتر «محمد حسن تیراثیان» معاون بین الملل مجمع جهانی تقریب و حجت الاسلام والمسلمین «علی اصغر اوحدی» معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب برگزار شد.

آیت الله هاشمی شاهرودی با بیان اینکه با پیروزی انقلاب اسلامی ایران استقبال از اسلام در غرب افزایش یافت، اظهار داشت: یکی از مسائلی که امروز جهان اسلام از آن رنج می برد وجود تکفیری ها است که امروز

متأسفانه به صورت یک جریان درآمده و در عراق، سوریه، سومالی و پاکستان با فریب جوانان به اقدامات خود نظیر ترور و انفجار ادامه می دهند و تکفیری ها با وعده بهشت به جوانان آنان را می فریبند تا اقدامات تروریستی انجام دهند.

نائب رئیس اول مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر اینکه جریان تکفیری بسیار خطرناک است افزود: این جریان چهره اسلام را خراب می کند و استثمار هم این جریان را برای نیل به اهداف خود تبلیغ و تأیید می کند.

آیت الله هاشمی شاهرودی در این دیدار اظهار داشت: این جریان با اسم اسلام حرکات ناشایستی انجام می دهد و بدین وسیله جهان اسلام را به خود مشغول می

گنجینه و میراث ارزشمند تقریب را غنا بخشیم

بی توجهی به فلسطین و سرنوشت قدس شریف به عنوان مسئله محوری جهان اسلام هشدار داده شده و بر ضرورت توجه به نقش خانواده و ترویج و آموزش فرهنگ تقریب و وحدت در آن به عنوان هسته مهم تشکیل دهنده جامعه، تأکید شده است.

دومین سند منتشر شده در چند روز گذشته بیانیه پایانی همایش «مقابله با فتنه های طائفی و مذهبی» در یمن بود که این همایش از سوی جمعیت علمای یمن (رابطة علماء اليمن) در صناعا پایتخت این کشور طی روزهای شنبه و یکشنبه ۱۴ و ۲۰۱۳/۹/۱۵ برابر با ۲۳ و ۲۴/۹/۱۴ با حضور جمع بزرگی از علما و مشایخ و اندیشمندان از مذاهب مختلف شیعه زیدی و سنی شافعی در این کشور برگزار شد و بیانیه پایانی آن در ۱۶ بند توصیه های مهمی را در زمینه وحدت و تقریب مذاهب و رویارویی خطرات و فتنه های متوجه یمن و جهان اسلام صادر کرد که به برخی از آن ها اشاره می شود.

از نکات مهم بیانیه پایانی همایش یمن، تأکید بر ضرورت تلاش برای فعالسازی برنامه تقریب میان مذاهب اسلامی است به نحوی که هرکدام از مذاهب و پیروان آن ها، خصوصیات و معتقدات خود را حفظ کنند، و این تقارب اساس شکل گیری واقعی شراکتی اسلامی و تمدنی باشد و فرهنگ همزیستی مسالمت آمیز و برادری را میان اصحاب مذاهب تثبیت و مناسبات اسلامی را بر همه روابط غالب گرداند. این بیانیه همچنین از پیروان مذاهب مختلف خواست تا از فضاهای اختلافات سیاسی کینه توزانه فاصله گرفته و اجازه ندهند تا اختلافات سیاسی بر روابط برادرانه دینی و اجتماعی مسلمانان و علمای اسلامی تأثر منفی برجای نهد.

نشست علمای مذاهب اسلامی یمن همچنین نوسازی و به روز کردن گفتمان و ادبیات و شیوه های تعامل دینی متناسب با شان امت اسلامی و در خدمت به قضایای مهم و استراتژیک و آینده تمدنی آن را خواستار

کند تا جهان اسلام از امور اصلی خود یعنی مقابله با جبهه استکبار غافل گردد.

وی با تأکید بر اینکه خطرناک ترین مسئله برای جهان اسلام فکر اراهایی و تکفیری است، افزود: اینها با این تفکر خود در واقع به کفر و اسرائیل کمک می کنند. آیت الله هاشمی شاهرودی افزود: علمای جهان اسلام و علمای همه مذاهب اسلامی برای حفظ و صیانت اسلام از این شبهات باید گرد هم بیایند و چاره ای بیاندیشند. وی افزود: اولین مسئله در تقریب مقابله با تفکر تکفیری است و باید برای حل این مشکل چاره ای اندیشیده شود زیرا خطرناک ترین دسیسه علیه اسلام و همه مذاهب اسلامی تکفیر است.

همچنین در این دیدار احمد بن حمد الخلیلی مفتی عمان شرح مختصری پیرامون مذهب اباضیه ارائه کرد.

شده و آن را تحقق بخش وسطیت یا میانه روی و اعتدالگرایی اسلامی دانسته است که به تعبیر قران اراده خداوند بر آن قرار دارد. بیانیه، امت را به ایستادگی در مقابل حملات کینه توزانه و مکرر دشمنان، به اسلام و مسلمانان فراخوانده است.

در این میان شایسته است که به نکاتی چند، اشاره شود:

نخست: ضرورت غنی سازی خزانه علمی و گنجینه میراث مکتوب مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با این اسناد و شناسنامه دار کردن آن ها با ثبت در مرکز و دفتر اسناد تقریب و شماره گذاری و ارسال آن ها به مراکز علمی و دینی و دانشگاهی و کتابخانه ها و نزد علمای دین و اندیشمندان و نشریات اسلامی و ...

دوم: جمع آوری این اسناد و چاپ مجموعه آن ها به صورت دوره ای تا به عنوان سابقه و پیشینه علمی فعالیت های تقریب مذاهب و وحدت اسلامی در جهان مورد بهره برداری قرار گیرد.

سوم: تلاش شود تا به عنوان اسناد رسمی در مؤسسات دینی و اسلامی از جمله آپسیسکو و رابطه العالم الاسلامی و... ثبت شوند.

چهارم: در بیانیه های پایانی کنفرانس ها و همایش های آینده به آن ها استناد و به عنوان پیشینه ذکر شود، همانند آن چه که در قطعنامه های سازمان ملل و دیگر مؤسسات یا برخی کتب قانونی و غیره صورت می پذیرد. پنجم: مجمع جهانی تقریب به عنوان پدر معنوی همه تلاش های تقریبی، حمایت و قدردانی خود را نسبت به متولیان و برگزارکنندگان این گونه نشست ها و همایش ها اعلام کند تا آنان را در این مسیر مهم اسلامی حامی و مشوق باشد.

ششم: مجمع جهانی برای حضور و پوشش رسانه ای اینگونه نشست ها و انتشار خبرها و بیانیه های مربوطه به صورت هدفمند و برنامه ریزی شده، تسهیلات و امکانات لازم را فراهم کند.

طرح های مقابله با تکفیری ها در آینده نزدیک ارائه می شود

مورد اهمیت قرار گرفت مسئله «وحدت اسلامی» بود؛ امت اسلامی مرحله خطرناک و حساسی را پشت سر می گذارد لذا این امت در این شرایط نیاز مبرمی به بازگشت به وحدت و همبستگی دارد و این در حالی می باشد که امت اسلامی در معرض اختلافات و از هم گسیختگی قرار گرفته است.

مفتی عمان در ادامه بیان داشت: در حالی که امت اسلامی باید در صدر دیگر امتها از لحاظ پروژه های خیرخواهی، صلح و مودت قرار گیرد اکنون گرفتار فتنه هایی شده که آن را از رسالت اصلی خود دور ساخته است.

وی افزود: از این رو در گفتگوهایی که با علمای بزرگ قم و در دیگر دیدارها داشتیم بر روی این نکته پافشاری کردیم که امت اسلامی هر چه سریعتر مشکلات را پشت سر گذاشته و در مسیر الهی و خیر قرار گیرد. الخلیلی با بیان این که ما نیاز داریم که خواسته و

مفتی عمان به ایران، اظهار داشت: در این دیدارها مسائل مربوط به تقریب مذاهب اسلامی و وحدت اسلامی مطرح گردید که امید است طرح های پیشنهادی که در این زمینه مطرح شده زمینه اجرایی پیدا کند.

وی افزود: پیشنهادها و طرح های سازنده مطرح شده که در آینده جزئیات آن را ارائه خواهیم کرد که این طرح ها می تواند در جمع کلمه مسلمین و مقابله با توطئه های تکفیری اثر گذار باشد.

امت اسلامی در شرایط حساس فعلی نیاز مبرمی به وحدت اسلامی دارد

در ادامه این نشست «احمد بن حمد الخلیلی» مفتی عمان با بیان این که هدف از حضور در کشورمان گفتگو راجع به مسائلی است که بسیار مورد نگرانی مسلمانان شده است، گفت: از جمهوری اسلامی ایران و خصوصا آیت الله اراکی برای این دعوت کریمانه تشکر می کنیم. وی اظهار داشت: مسئله ای که در دیدارهایمان بسیار

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی از ارائه طرح های مقابله با تکفیری ها در آینده نزدیک خبر داد و بیان داشت: امیدواریم طرح های تقریب مذاهب و وحدت اسلامی زمینه اجرایی پیدا کند.

آیت الله «محسن اراکی» در نشست خبری مشترک با شیخ احمد بن حمد الخلیلی مفتی عمان که در سالن نشست های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برگزار شد، از حضور مفتی عمان و هیئتی از اندیشمندان و علمای عمانی در ایران تقدیر و تشکر کرد.

وی با اشاره به برنامه این هیئت در کشورمان، خاطرنشان کرد: مفتی عمان و هیئت همراه در روز گذشته از حوزه علمیه قم بازدید کرده و با برخی از مراجع عظام تقلید قم از جمله آیت الله جوادی آملی دیدار کردند و همچنین دیداری نیز با جامعه مدرسین حوزه علمیه قم داشتند.

دبیرکل مجمع تقریب با اشاره به دستاوردهای سفر

آرزوها را تبدیل به عمل کنیم و در زندگی خود قرار دهیم، تأکید کرد: ما نیاز به طرحی داریم که نظریه های مطرح شده در زمینه تقریب و وحدت را به عمل تبدیل کنیم لذا باید کمیته ای در این زمینه تشکیل شود تا این طرح را به منصه ظهور برساند .

وی افزود: شکی نیست که تمامی این طرح ها تنها از طریق کانال همین گردهمایی ها و این دیدار ها شکل خواهد گرفت و از طریق این دیدارها، طرحها اجرایی خواهند شد.

مفتی عمان در ادامه با بیان این که امت اسلامی علی رغم اختلافات خود امتی واحده هستند، خاطرنشان کرد: ما نیاز مبرمی به گفتگو میان خودمان برای روشن سازی اختلافات و حتی با دشمنان آتش افروز خود داریم تا از طریق این گفتمان ها به آنها یادآوری کنیم که اقدامات خصمانه و آتش افروزی آنها حتی به نفع خودشان نیست و روزی دامن آنها را نیز خواهد گرفت.

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی

سرمدبیر: سید محمود خسروشاهی

دفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز

تلفکس: ۱۴۲۳ ۷۷۴ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

معرفی کتاب «مجلس شورای اسلامی دوره‌ی پنجم»

تألیف: علی خسرو شیری،

مصطفی جوان

ناشر: مرکز اسناد انقلاب

اسلامی

معرفی کتاب: یکی از

دستاوردهای مهم انقلاب

اسلامی، تشکیل مجلس

شورای اسلامی بود. چنین نهادی مرهون اندیشه‌ی سیاسی امام خمینی است که نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت را بر مبنای ولایت فقیه و متکی به آرای ملت ترسیم نموده‌اند. در این دوره مردم توانستند نمایندگان واقعی خود را وارد مجلس نمایند تا با تصویب طرح‌ها و لوایح در مسائل مختلف کشور، در روند رو به رشد کشور گام مؤثری بردارند.

در ادامه‌ی بررسی ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی، اینک پژوهشی درباره‌ی دوره پنجم مجلس شورای اسلامی، تقدیم علاقه‌مندان مطالعات انقلاب اسلامی می‌شود.

مجلس پنجم شورای اسلامی از خرداد ۱۳۷۵ تا خرداد ۱۳۷۹ و در شرایط خاص داخلی و بین‌المللی و مقارن با دو دولت سازندگی و اصلاحات استقرار یافت. به‌واسطه‌ی حوادث و رویدادهای مهم از جمله تصویب قانون داماتو در کنگره‌ی آمریکا بر ضد ایران، دادگاه میکونوس، استیضاح عبدالله نوری و عطاءالله مهاجرانی وزیران کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی، اصلاح قانون مطبوعات، حادثه‌ی کوی دانشگاه تهران و قتل‌های زنجیره‌ای دارای اهمیت ویژه‌ای می‌باشد. بنابراین مطالعه درباره‌ی آن در واقع مطالعه‌ی مقطعی مهم از تاریخ انقلاب اسلامی به شمار می‌رود.

معرفی کتاب پاسخ قرآن به بعضی شبهات

تألیف: محمود جاویدان

این کتاب در ۱۲۴ صفحه،

در پنج هزار نسخه توسط

نشر دانش گستر در تهران،

منتشر گردید. کتاب چنین

معرفی شده است:

«ما انسان‌ها معمولاً عقاید

و اعمال ناشی از عقاید خود را صحیح و حق می‌دانیم و در دنیا داشتن آن‌ها خوشحالی نیز می‌نمائیم: «... کل حزب بما‌لذیهم فرحوَن» در حالی که علاوه بر کتاب هدایت خدا که میزان تشخیص حق و باطل بوده و اعتقادات و اعمال ناصحیح را مشخص نموده است، اختلاف‌هایی که بین باورهای پیروان مذاهب و تضادهایی که میان گروه‌های مختلف وجود دارد دلیلی واضح به ناصحیح بودن اکثر عقاید و اعمال ما جهانیان است و برای آنکه در آخرت دچار اندوه و مشکلاتی عظیم و خسارتی غیر قابل جبران نباشیم واجب است با استفاده از قرآن (که تنها کتاب کامل برای هدایت بشر بوده که به نسبت کتاب‌هایی نظیر تورات و انجیل، از آمیخته شدن با روایات و تغییر و تبدیل مصون مانده است) اعتقادات و اعمال خود را خردمندانه مورد رسیدگی و ارزیابی قرار دهیم و ضمن مطالعه دقیق این کتاب الهی، در جهت کسب رضای خدا و با امید به برخورداری از یاری او، در رفع ایراد عقاید و اعمال خویش بکوشیم.» مطالعه آن برای عموم قابل استفاده است.

رئیس کتابخانه ملی:

بہائیت و وهابیت برای حذف میراث خطی شیعه بازار سیاه راه انداختند

از کشور شروع شود که این امر از سال ۹۳ آغاز خواهد شد. نکته بعدی ترجمه این متون به زبان زنده دنیاست علاوه بر این باید نرم‌افزاری ملی فراهم شود و یا با تایپ این منابع ذخایر موجود در اختیار پژوهشگران قرار گیرد. همچنین یکی دیگر از امور ضروری در این حوزه این است که با همکاری مجامع بین‌المللی و با کمک مراکز دیپلماسی بر روند فهرست‌نویسی منابع موجود در خارج از کشور تسریع شود.

در ادامه این مراسم هادی سلیمان‌پور رئیس مرکز پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه به سخنرانی پرداخت و با بیان اینکه دو مجموعه موجود ثمره تلاش وزارت امور خارجه از دوران خرازی تاکنون است، گفت: تهیه این مجموعه بر این اساس بود تا میراث به یادگار مانده از عالم اسلام و ایران جمع‌آوری و حفظ کنیم. تلاش بر این بود تا تمامی این منابع در اختیار پژوهشگران قرار گیرد. ما این کار را به دلیل داشتن تعهد به گذشتگان انجام دادیم.

وی ادامه داد: متعهد بودیم تا به عنوان یک دولت اسلامی آثار برجای مانده از دول اسلامی پیشین را به نسل حاضر معرفی کنیم. به نظر می‌رسد در حال حاضر انقطاعی میان نسل حاضر و گذشته رخ داده است که باید هر چه زودتر آن را رفع کنیم. باید متفکران را با آنچه از قبل بوده آشنا کنیم.

سلیمان‌پور یادآور شد: در ۴۰۰ سال گذشته ارزش‌های غربی تمدن فعلی را ساختند اما این کافی نبود. آنچه که مکمل این ارزش‌هاست تمدن‌های اسلامی و شرقی است ما موظف به معرفی این آثار هستیم.

در پایان این مراسم از نسخه دیجیتال دو اثر «در پارسی» و «هزارگان» که دربرگیرنده ۱۷ هزار عنوان نسخه خطی متعلق به ماورالنهر، شامات و مغرب اسلامی است، رونمایی شد. این نسخه‌های خطی که از سوی وزارت امور خارجه جمع آوری شده، قرار است در اختیار کتابخانه ملی قرار بگیرد تا محققان و پژوهشگران بتوانند از آنها استفاده کنند.

میراث مکتوب حالت زایش دارد و پیوسته رشد می‌کند. این درحالی است که ما از گذشته نتوانستیم به عنوان یک میراث زایشی استفاده کنیم. در خارج از مرزهای ایران از طب ابن‌سینا به نفع خودشان استفاده و به نام خودشان در جهان عرضه می‌کنند چر اکه ما نتوانستیم در این عرصه مدیریت خوبی داشته باشیم. در سال‌های گذشته بارها شاهد این بودیم که میراث مکتوب ما را با تغییر نام از ملتی به نام ملت دیگری ثبت کردند.

رئیس کتابخانه ملی یادآور شد: در این میان مطالب علمی ما را درزدیدند بدون اینکه صادقانه نامی از آن ببرند. علاوه بر این یکی دیگر از موضوعات در حوزه میراث مکتوب تبیین وضع موجود در ایران است. تاکنون با همه تلاش‌های صورت گرفته تنها ۳۴۰ هزار جلد نسخه خطی شناسایی و فهرست‌نویسی شده است. این در حالی است که میراث مکتوب و نکات خطی متعلق به ایران در خارج از کشور هنوز جمع‌آوری و به طور کامل شناسایی نشده است. به عنوان نمونه نسخ خطی موجود در ۴ ایالت هندوستان طی ۳ برابر نسخ خطی موجود در ایران است. کدام کشور را می‌شناسید که در آن آثاری از ایران نداشته باشد اما ما امروز هیچ شناختی نسبت به این منابع نداریم.

وی در ادامه با بیان اینکه تمامی ۳۴۰ هزار نسخه خطی موجود در ایران فهرست‌نویسی شده است و تا نمایشگاه عادی کتاب به صورت کامل منتشر خواهد شد، گفت: نگرانی من از بین بردن نسخ خطی متعلق به فرهنگ شیعی و اسلامی است. در سال‌های اخیر دو لبه یک قیچی با تمام قوا به صحنه آمدند تا آثار شیعی را از بین ببرند. وهابیت و بهائیت برای این کار سرمایه‌گذاری کرده و بازار سیاه راه انداختند. باید هر چه زودتر به فکر صیانت از این نسخ برآییم.

وی در ادامه به ضرورت‌های موجود در حوزه نسخ خطی اشاره کرد و افزود: در حال حاضر نهضت فهرست‌گان نسخ خطی در داخل در حال انجام است و باید نهضت فرست‌نویسی نسخ خطی ایران در خارج

مراسم امضای تفاهمنامه همکاری میان مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه و سازمان اسناد و کتابخانه ملی باهدف بهره‌برداری مراکز تحقیقاتی و کتابخانه‌ای کشور از گنجینه میراث مکتوب اسلامی ایرانی موجود در وزارت امور خارجه برگزار شد. اسحاق صلاحی رئیس کتابخانه ملی در این مراسم با بیان اینکه میراث مستند و مکتوب می‌تواند نقش مؤثری در شکل‌دهی هویت ملی ما داشته باشد گفت: همانطور که هر فردی برای هویت خود شناسنامه دارد سرزمین‌ها نیز دارای شناسنامه هستند و این شناسنامه چیزی نیست مگر میراث مکتوب. بهترین وسیله برای معرفی تاریخ تمدنی ایران میراث تمدنی این ملت است که تا به امروز به دست ما رسیده است.

وی ادامه داد: نسل‌های گذشته دین خود را برای نسل‌های آینده ادا کردند. امروز حداقل وظیفه ما صیانت از میراث ارزشمندی است که برای اثبات هویت این ملت به دست ما رسیده است. تردیدی نداریم که کشورهایی مانند کانادا و دیگر کشورهای غربی اگر بخواهند تاریخ خود را به رخ دیگران بکشند نمی‌توانند بیش از ۶۰ سال را معرفی کنند اما این در حالی است که ما برای نشان دادن تاریخ ایران هویتی ۵ هزار ساله در دست داریم.

رئیس کتابخانه ملی با بیان اینکه قدرانستن این فرهنگ تمدنی و ادای دین به آن کار آسانی نیست، یادآور شد: نکته مهم دیگر در این زمینه در راستای تولید ثروت و هویت است. در این راستا این پرسش مطرح می‌شود که میراث مکتوب چگونه می‌تواند در تولید ثروت یک ملت مؤثر باشد؟ در گذشته مهمترین عامل قدرت، قدرت نظامی و بعد از آن اقتصادی بود اما امروز هیچ کس نمی‌تواند منکر تاثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی در قدرت باشد. ما امروزه این سرمایه گرانقدر را دارا هستیم و باید قدر آن را بیشتر بدانیم. کمتر منطقه‌ای از دنیا را می‌توان یافت که این فرهنگ در آنجا تاثیرگذار نبوده باشد.

صلاحی در ادامه با بیان اینکه میراث مکتوب هم می‌تواند نقشی مثبت و هم منفی داشته باشد، ادامه داد:

کتابخانه دیجیتال ملک، پذیرای آثار خطی نام‌آوران علم ایران

صداقت‌بین درباره بازخورد و استقبال علاقه‌مندان و پژوهشگران از کتاب‌های موجود در کتابخانه دیجیتال ملک بیان کرد: یک‌هزار و ۲۰۰ پاسخگویی آنلاین به‌صورت ایمیل و یا از طریق سایت به مخاطبان انجام می‌شود. در سال ۱۳۹۰، ۱۸ هزار نفر از سایت کتابخانه دیجیتال ملک بازدید کردند و در سال ۹۱ نیز ۵۰ هزار نفر از طریق سایت از کتاب‌های موجود در این کتابخانه دیدن و از آثار بارگذاری شده استفاده کرده‌اند.

وی درباره دیگر مکتوبات موجود در این مجموعه گفت: ۳۵ عنوان سند در کنار ۴۶۳ نشریه که از زمان قاجاریه تا به امروز در این مجموعه نگهداری می‌شود و همچنین ۶۱ نقشه تاریخی و یک‌هزار و ۶۲۴ مجله نیز در این مجموعه نگهداری می‌شود.

صداقت‌بین در معرفی امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مورد استفاده در بخش IT این کتابخانه عنوان کرد: به لحاظ سخت‌افزاری، ۸۰ ترابایت دیتای خام به‌عنوان اطلاعات موجود است که ۱۵ صفحه از آن‌ها به‌طور رایگان در اختیار کاربران قرار می‌گیرد. اسکنرهایی نیز که برای بارگذاری این نسخه‌ها از آن‌ها استفاده می‌شود مخصوص نسخه‌های خطی هستند.

وی در پایان افزود: برخی نسخه‌های خطی به دلیل قدمت زیاد، قابلیت و انعطاف لازم برای ورق زدن را ندارند و باید از روی آن‌ها عکس گرفت و برخی نیز برای تصحیح و مرمت به بخش مستندنگاری ارسال می‌شوند.

حاج حسین ملک، در اواخر دوره سلطنت ناصرالدین شاه، به مطالعه آثار خطی دانشمندان ایرانی علاقه‌مند شده و به تدریج شروع به مطالعه و خرید این آثار کرده و پس از نقل مکان از مشهد به تهران آثار را نیز به تهران انتقال داده و در سال ۱۳۱۶ کتابخانه و تمامی متعلقات آن را وقف آستان قدس رضوی کرده است.

مسئول بخش فناوری اطلاعات موسسه ملک در ارایه آمار تعداد نسخه‌های خطی دیجیتال این کتابخانه اظهار کرد: در پایان سال ۱۳۹۱ سه‌هزار و ۷۹۰ نسخه در این بخش بارگذاری و در کتابخانه دیجیتال گنجانده شده است و هم‌اکنون نیز ۱۰ هزار و ۱۲۵ عنوان نسخه خطی در کتابخانه دیجیتال موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک قرار گرفته است.

صداقت‌بین با اشاره به این‌که طبقه‌بندی خاصی برای بارگذاری نسخه‌ها به لحاظ محتوایی وجود ندارد، افزود: در برخی از نسخه‌ها ممکن است چند رساله گنجانده شده باشد که به این ترتیب می‌توان گفت اکنون ۱۹ هزار رساله خطی در هشت هزار مجلد در کتابخانه ملک نگهداری می‌شود و به مرور در کتابخانه دیجیتال نیز قرار خواهد گرفت.

دست‌نوشته‌های بزرگان علم ایران در کتابخانه دیجیتال ملک

این مسئول در پاسخ به این‌که چه نسخه‌های خطی علمی از کدام دانشمندان ایرانی در مجموعه نگهداری و در کتابخانه دیجیتال نیز بارگذاری شده است، گفت: یکی از نسخه‌های خطی قابل توجه در این مجموعه، نسخه خطی «قانون در طب» ابن‌سینا است. بیشتر نسخه‌های خطی دیجیتال شده موجود در این کتابخانه مربوط به ابن‌سینا است که شامل ۲۵۰ نسخه خطی از این حکیم ایرانی است.

وی ادامه داد: نسخه شاخص دیگر با موضوع نجوم اثر ابوریحان بیرونی نیز در این مجموعه نگهداری می‌شود. همچنین نسخه‌های ارزشمندی از ملاصدرا و عبدالعلی بیرجندی در این کتابخانه موجود است که در کتابخانه دیجیتال نیز بارگذاری شده‌اند.

از اسناد قدیمی تا نشریه امروزی

موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک، از جمله موقوفاتی است که علاوه بر ارزش وقفی، در راستای اعتلای فرهنگ و علم در کشور نیز گام‌های اساسی بر می‌دارد. کتابخانه و موزه ملی ملک که از موقوفات حاج حسین ملک به شمار می‌آید، گنجینه‌ای از نسخه‌های خطی ارزشمند را در خود جای داده است. از نسخه‌هایی به خط ابوریحان درباره نجوم تا رساله‌های ملاصدرا و ابن‌سینا به‌عنوان گنجینه‌ای ارزشمند از علوم ایران در این موسسه نگهداری می‌شود.

خبرگزاری کتاب ایران: کتابخانه دیجیتال موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک، در راستای در دسترسی آسان‌تر علاقه‌مندان به آثار خطی و بهره‌گیری بهتر از فضای مجازی، از سال ۱۳۹۰ آغاز به کار کرده است.

نسخه‌های خطی در کتابخانه دیجیتال

علی صداقت‌بین، مسئول بخش فناوری اطلاعات این موسسه عنوان کرد: در سال ۱۳۸۸ بر اساس نیازسنجی انجام شده درباره ایجاد بخش IT در کتابخانه، این گروه برای تدوین و بارگذاری آثار خطی آغاز به‌کار کرد و در تابستان ۱۳۸۹ برنامه جامع IT تدوین شد و پس از خرید اسکنرها برای بارگذاری نسخه‌ها، این بخش به‌طور رسمی کار خود را آغاز کرد. صداقت‌بین در تشریح روند راهاندازی کتابخانه دیجیتال ملک گفت: تا پیش از این کتاب‌ها و نسخه‌های خطی در دسترس عموم قرار نمی‌گرفت، اما از سال ۱۳۹۰ با راهاندازی کتابخانه دیجیتال، تعداد ۹۵۰ نسخه خطی همراه با تصاویر، فهرست و ۱۵ صفحه از متن کتاب بارگذاری شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

بیش از ۱۰ هزار نسخه خطی در کتابخانه دیجیتال